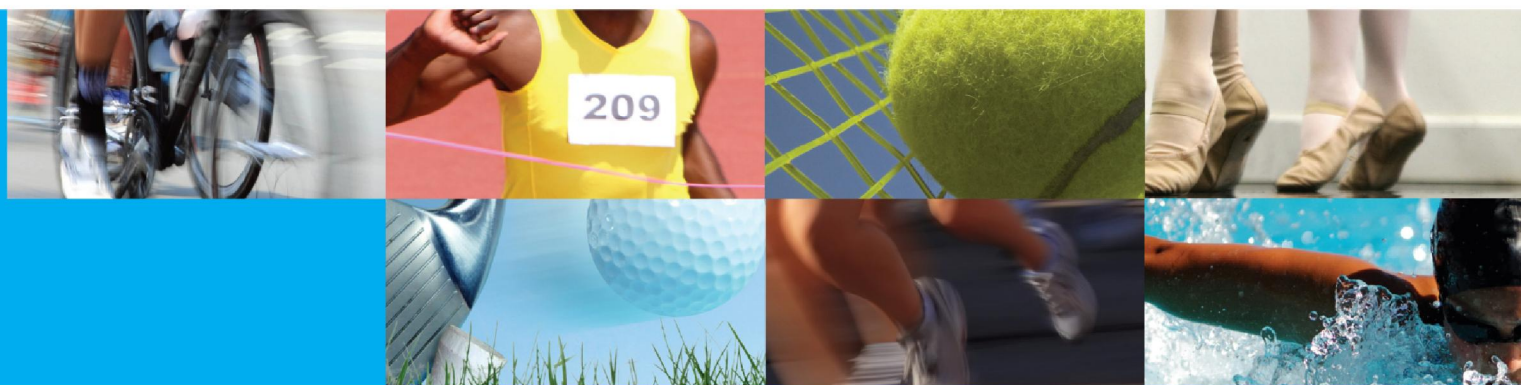

Verenigingsmonitor Arnhem 2013

Janine van Kalmthout
David Romijn

Verenigingsmonitor Arnhem 2013

Vitaliteitsindex

in opdracht van gemeente Arnhem

**Janine van Kalmthout
David Romijn**

© *Mulier Instituut*
Utrecht, September 2013

*Mulier Instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek*

*Postbus 85445
3508 AK Utrecht*

*t 030-7210220
e info@mulierinstituut.nl
i www.mulierinstituut.nl*

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Methode	5
1.3	Analyse en rapportage	5
2.	Kwaliteit en Continuïteit	7
2.1	Financiën	8
2.2	Sportaanbod	8
2.3	Kader	10
2.4	Accommodatie	14
2.5	Ledental	14
3.	Strategie	17
3.1	Beleid	18
3.2	Financieel beleid	21
3.3	Knelpunten	23
4.	Maatschappelijk actief	25
4.1	Maatschappelijke verantwoordelijkheid	26
4.2	Samenwerking	26
4.3	Betrokken bij expliciet maatschappelijke activiteiten	28
4.4	Samenstelling ledenbestand	29
5.	Actief vrijwilligersbeleid	31
5.1	Visie op vrijwilligers	32
5.2	Behoud en opleiding vrijwilligers	33
6.	Verenigingsondersteuning	35
6.1	Bekendheid en waardering verenigingsondersteuning	36
6.2	Ondersteuningsbehoefte	37
7.	Sportiviteit en Respect	39
7.1	Probleembeeld	39
7.2	Omgaan met onwenselijk gedrag	41
7.3	Preventie	42
8.	Vitaliteitsindex	47
8.1	Vitaliteitscriteria	47
8.2	Vitaliteitsindex	50
8.3	Groeimodel	52
	Bijlagen	55

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de nieuwe sportvisie voor de Gemeente Arnhem is een belangrijke rol weggelegd voor sportorganisaties. Sportverenigingen worden gezien als een belangrijke samenwerkingspartner en speler in het lokale sportveld, waar nog niet het volledige potentieel van wordt benut. Om sportverenigingen beter te kunnen benutten als samenwerkingspartner is er behoefte aan een goed inzicht in de kracht van de diverse sportverenigingen en hun mogelijkheden en onmogelijkheden. Hiertoe heeft de gemeente Arnhem in samenwerking met het Mulier Instituut een verenigingsmonitor uitgezet, waarin aandacht is voor de stand van zaken bij sportverenigingen in Arnhem en hun mogelijkheden en bereidheid om binnen het sportbeleid als samenwerkingspartner van de gemeente Arnhem te fungeren. Met behulp van deze verenigingsmonitor is door de gemeente samen met het Mulier Instituut een vitaliteitsindex ontwikkeld om verenigingen te kunnen classificeren en een ‘op maat’ benadering toe te kunnen passen.

1.2 Methode

In 2010 is in Arnhem een verenigingsmonitor opgesteld en uitgevoerd. Deze monitor vormt de basis voor de monitor in 2012. Samen met de gemeente is bepaald welke criteria van belang zijn om te bepalen wat de vitaliteit van verenigingen inhoudt. Deze criteria zijn uitgewerkt in een aantal items die onderdeel zijn van de verenigingsmonitor of er zijn nieuwe items toegevoegd aan de monitor. Vervolgens zijn de criteria en de onderliggende items gelabeld ten aanzien van de zwaarte (het belang) binnen de vitaliteitsindex. Om de vitaliteitsindex te toetsen is een pilot uitgevoerd onder elf sterk van elkaar verschillende verenigingen. Na het doorrekenen van de resultaten in de vitaliteitsindex bleek dat de monitor daadwerkelijk het benodigde inzicht gaf in de vitaliteit van de verenigingen. Na de pilot is de verenigingsmonitor uitgezet onder alle Arnhemse sportverenigingen. In totaal zijn 134 verenigingen uitgenodigd om deel te nemen. Van 108 verenigingen zijn de gegevens geanalyseerd. Een respons van 81 procent.

1.3 Analyse en rapportage

De verkregen resultaten zijn geanalyseerd en gepresenteerd in dit tabellenrapport. De tabellen en grafieken geven de situatie in 2012 en 2010 weer en bevatten een uitsplitsing naar grootte van de vereniging (klein: ≤ 100 leden, middel: 101 t/m 250 leden en groot: > 250 leden) en aard van de sport (binnen-/ buitensport). In bijlage 1 zijn de achtergrondkenmerken van de verenigingen beschreven.

Er zijn 63 verenigingen die in 2010 en in 2012 een vragenlijst hebben ingevuld. De samenstelling van de onderzoeksgroep in 2010 en 2012 wijkt wel enigszins af (zie bijlage 1), maar die verschillen leiden er niet toe dat er geen vergelijking tussen de 0- en 1-meting mogelijk is. Statistisch is er bij deze geringe aantallen in de responsgroep moeilijk vast te stellen wanneer er sprake van een significant verschil tussen twee metingen. Het verschil moet al ruim boven de 10 procent uitkomen wil er sprake zijn van een significant verschil. Om die reden spreken we in deze rapportage van een mogelijke verandering tussen beide jaren wanneer er

grote verschillen (10 procent of meer) worden waargenomen. Of er sprake is van een structurele ontwikkeling zal moeten blijken uit toekomstige metingen.

De rapportage bestaat uit zes inhoudelijke hoofdstukken. De volgende vier hoofdstukken bestaan uit de vier hoofdcriteria waaruit de vitaliteitsindex is opgebouwd. Hoofdstuk zes gaat specifiek over verenigingsondersteuning van het sportbedrijf. Er is een apart hoofdstuk opgenomen over sportiviteit en respect en de rapportage sluit af met de resultaten op de vitaliteitsindex.

Elk hoofdstuk start met een samenvatting van de belangrijkste bevindingen. Daarna volgen de resultaten uitgewerkt in tabellen en grafieken.

Het laatste hoofdstuk over de vitaliteitsindex is een concluderend hoofdstuk en is meer beschrijvend van aard.

2. Kwaliteit en Continuïteit

Financiën

Twee derde van de verenigingen heeft jaarlijks een positief financieel resultaat. De helft van de clubs heeft altijd ruimte in de begroting voor onverwachte uitgaven.

Sportaanbod

Ruim de helft van de verenigingen evalueert jaarlijks haar sportaanbod en past het aan of vernieuwt. De grote verenigingen en de buitensporten doen dit meer dan de kleine verenigingen en de binnensporten. De grote en buitensportverenigingen zijn ook actiever in het aanbieden van nieuwe sport- en spelactiviteiten. De grote verenigingen en buitensporten hebben wel meer moeite om elke week hun sportactiviteiten te organiseren dan de kleine verenigingen en de binnensporten. De meeste verenigingen (83%) hebben vrijwel geen moeite om wekelijks hun sportaanbod te organiseren.

Kader

Veel verenigingen hebben voldoende technisch kader (70%) en vrijwilligers (80%). Kleine verenigingen hebben vaker voldoende vrijwilligers dan de grote verenigingen. Die verenigingen hebben juist vaker voldoende technisch kader. Een kwart van de verenigingen heeft te veel vacatures of vacatures op cruciale posities. De grotere verenigingen hebben hier het meest mee te maken.

De meeste verenigingen hebben vacatures voor technisch kader (training, begeleiding, lesgeven) zowel voor vrijwilligers als betaalde medewerkers. Het percentage verenigingen dat voldoende vrijwilligers heeft maar toch op zoek is naar nieuwe vrijwilligers, is gestegen ten opzichte van 2010.

Accommodatie

De helft van de verenigingen kan nog jaren vooruit met de huidige accommodatie op de huidige locatie en geeft aan dat financiering, beheer, huur, onderhoud en exploitatie naar wens verlopen en helder zijn. Drie vijfde geeft aan dat de accommodatie in goede staat is. Een stijging ten opzichte van 2010 toen de helft van de verenigingen aangaf dat accommodatie in goede staat was.

Ledental

Twee vijfde van de verenigingen geeft aan te weinig leden te hebben. Voor een derde vormt het huidige ledental een bedreiging voor de toekomst. Dit zijn met name de kleine verenigingen, de verenigingen met een eigen accommodatie en de buitensporten. Dat zijn ook de verenigingen waar het afgelopen jaar het ledental is teruggelopen. De verenigingen die op korte of lange termijn bedreigd worden in hun voortbestaan zijn met name de verenigingen met te weinig leden (67%).

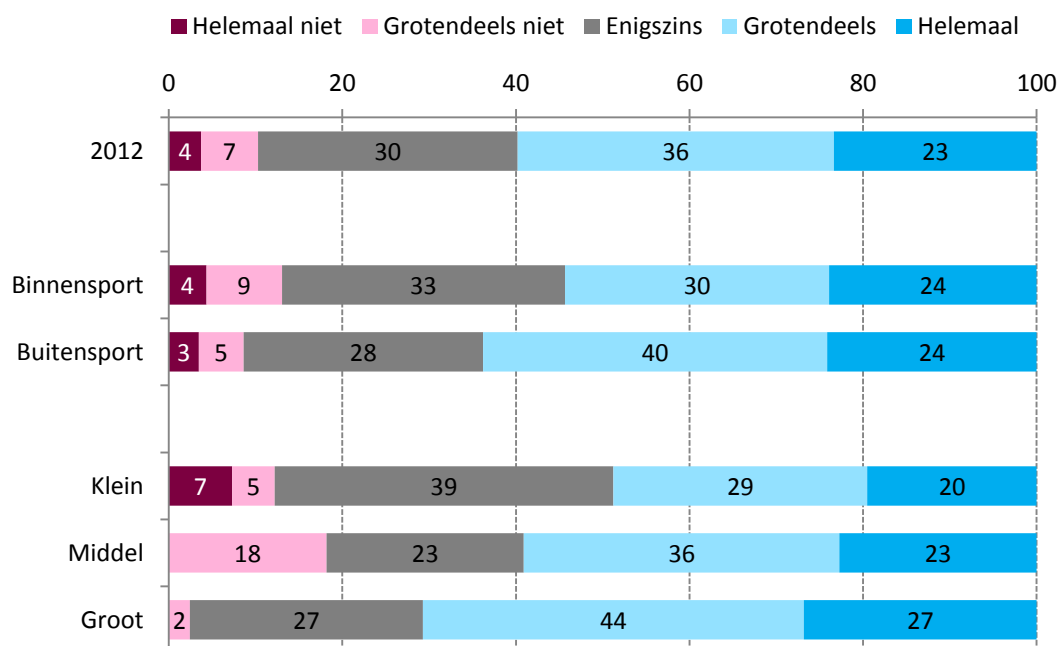
2.1 Financiën

Tabel 2.1 Stellingen met betrekking tot huidige status vereniging (in procenten (helemaal) mee eens)

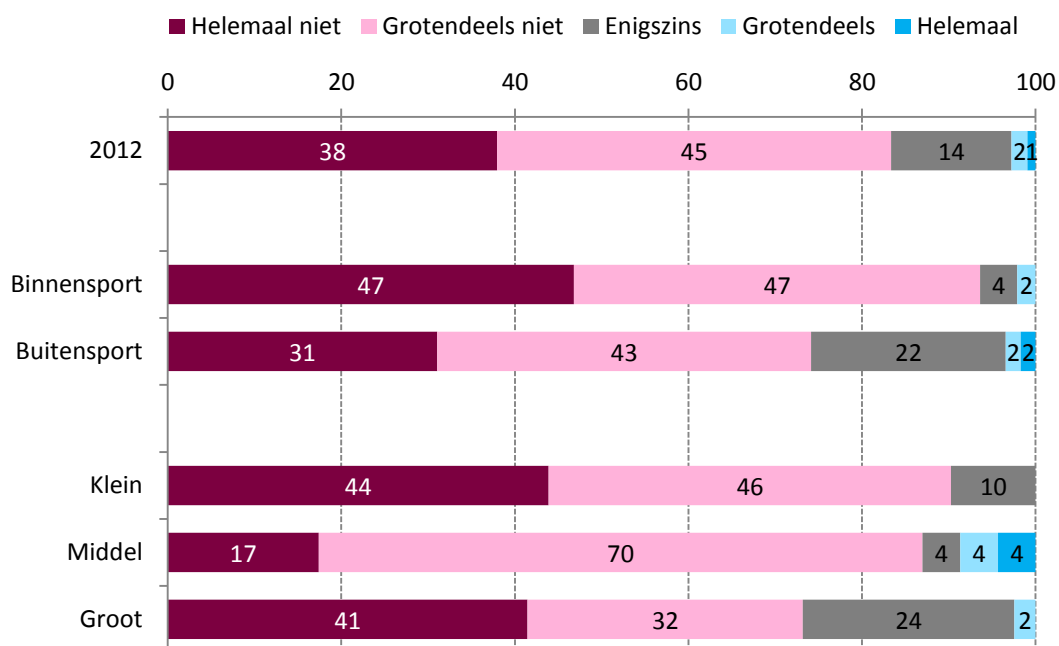
	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot	2010
	n=108	n=47	n=58	n=41	n=23	n=41	n=74
Financiën							
De vereniging heeft jaarlijks een positief financieel resultaat.	63	68	60	71	61	56	74
De vereniging heeft (zonder reserveringen aan te spreken) altijd ruimte binnen haar begroting voor onverwachte uitgaven (tegenvallers of leuke extraatjes)	53	51	57	56	48	51	49

2.2 Sportaanbod

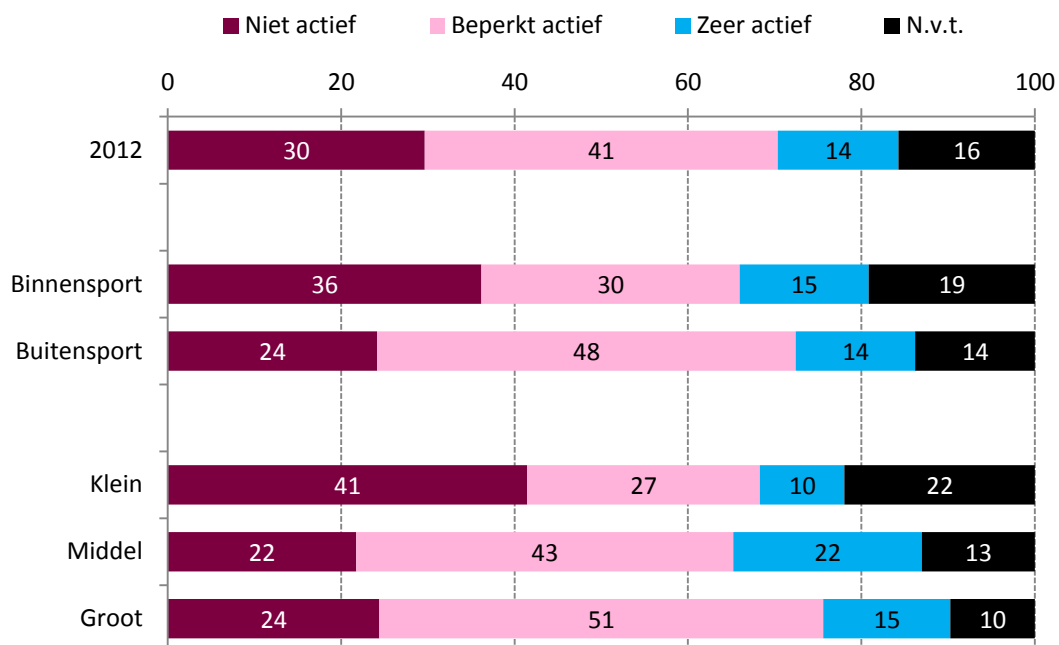
Figuur 2.1 “Het sportaanbod wordt jaarlijks geëvalueerd en aangepast/vernieuwd” (in procenten van toepassing)

Figuur 2.2 “Het kost de vereniging elke week veel moeite om de sportactiviteiten te organiseren” (in procenten van toepassing)

Figuur 2.3 Mate waarin de vereniging actief is met het introduceren van nieuwe sport- en spelactiviteiten (in procenten)

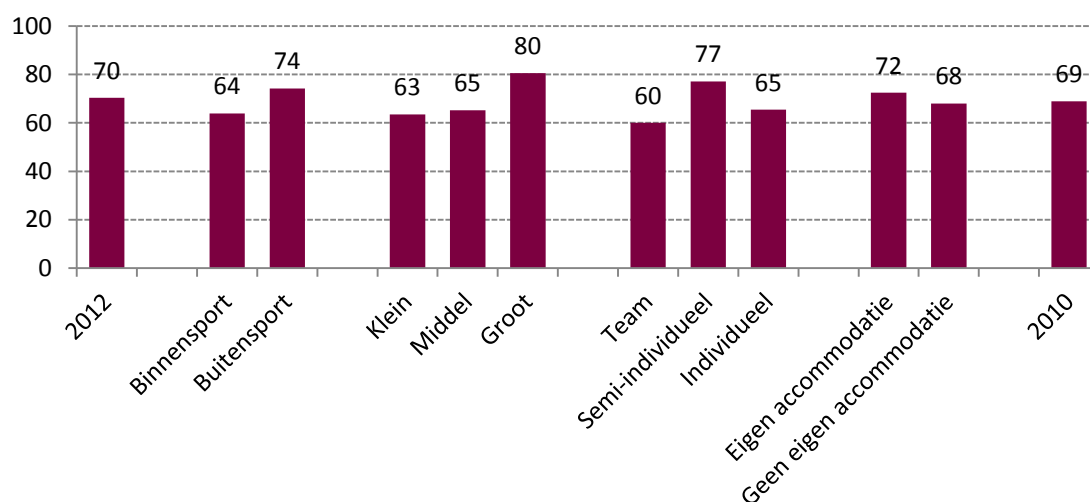

2.3 Kader

Tabel 2.2 Aanwezigheid technisch kader (verenigingen met trainers, aantallen)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot	2010
	n=99	n=41	n=56	n=35	n=23	n=40	n=70
Gemiddeld aantal aanwezige trainers	10	8	12	4	10	16	12
Gemiddeld aantal trainers met diploma of licentie	6	6	6	3	5	9	5

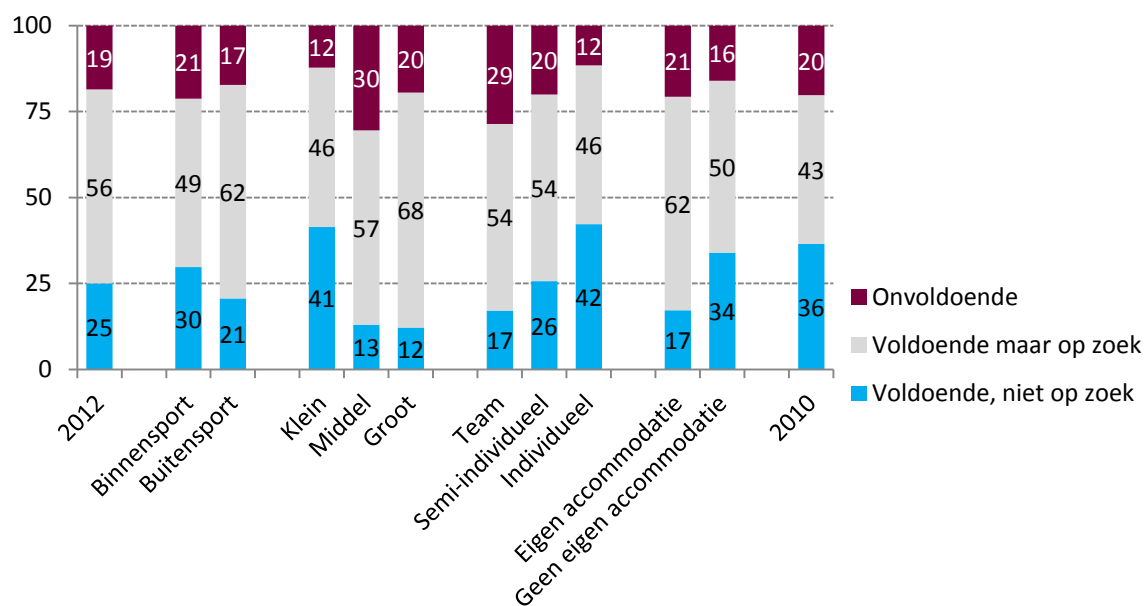
Figuur 2.4 Voldoende technisch kader aanwezig (in procenten)

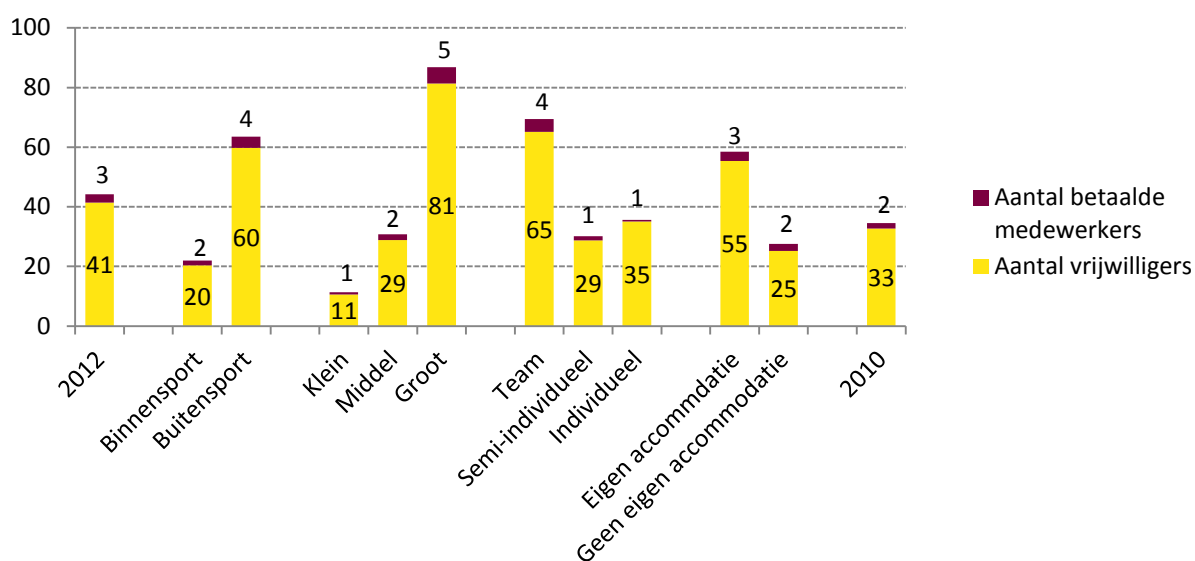
Tabel 2.3 Maatregelen continuïteit technisch sportkader (in procenten, grotendeels of helemaal van toepassing)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot	2010
	n=108	n=47	n=58	n=41	n=23	n=41	n=70
Binnen de vereniging wordt op tijd gedacht en gewerkt aan vervanging van trainers (instructeurs, docenten, leraren) die weg willen.	53	56	51	34	55	65	61
De vereniging is altijd op zoek naar nieuwe, aankomende trainers (instructeurs, docenten, leraren) binnen en buiten de vereniging.	45	43	49	28	52	53	54

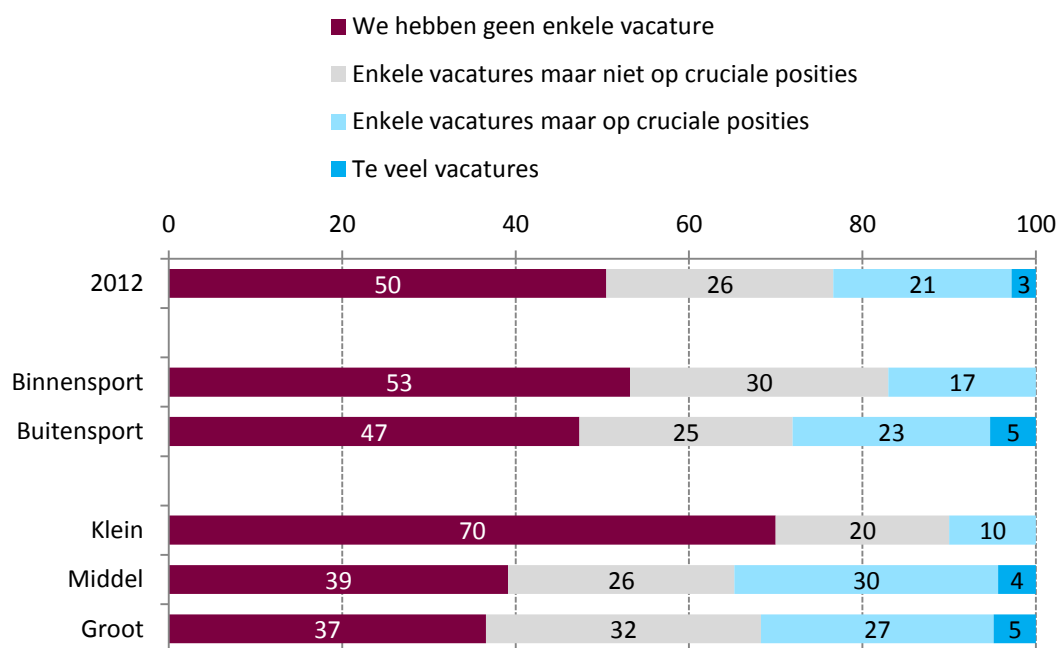
Figuur 2.5 Aanwezigheid vrijwilligers (in procenten)

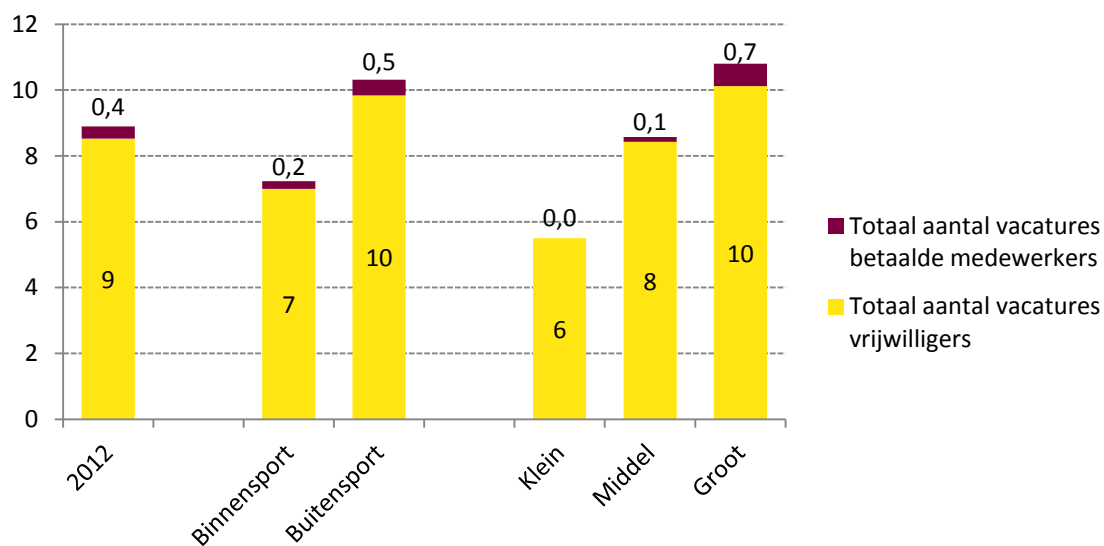
Figuur 2.6 Samenstelling verenigingskader (in gemiddelde aantallen)

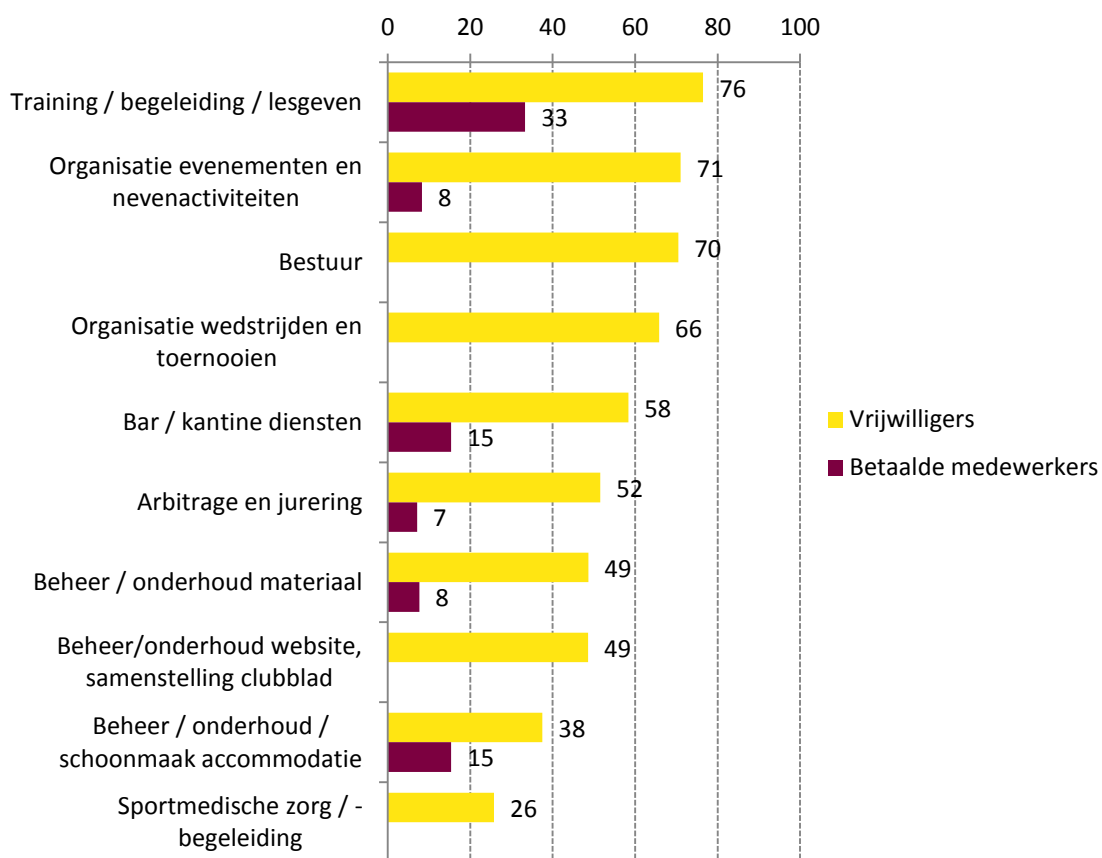
Figuur 2.7 Aanwezigheid vacatures voor betaalde medewerkers en vrijwilligers op dit moment (in procenten)

Figuur 2.8 Gemiddeld aantal aanwezige vacatures (onder verenigingen met één of meerdere vacatures, absolute aantallen)

Figuur 2.9 Vacatures, naar functies (onder verenigingen met één of meerdere vacatures, in procenten)

2.4 Accommodatie

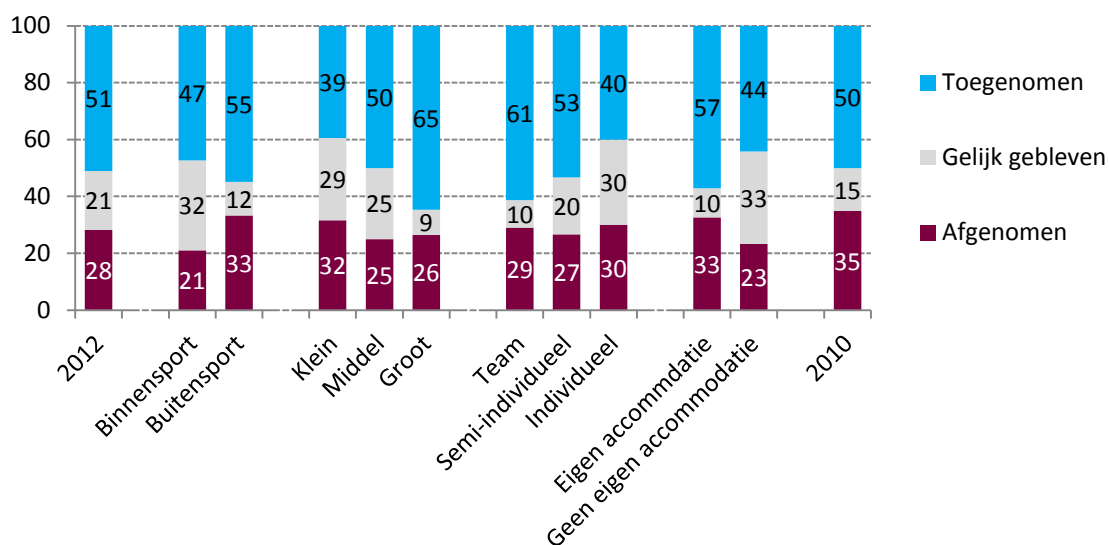
Tabel 2.4 Stellingen met betrekking tot huidige status vereniging (in procenten (helemaal) mee eens)

	Totaal 2012 n=108	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal 2010 n=74
		Binnensport n=47	Buitensport n=58	Klein n=41	Middel n=23	Groot n=41	
Accommodatie							
Met (het aantal beschikbare uren in) de huidige accommodatie op de huidige locatie kunnen we nog jaren vooruit.	55	60	53	61	57	46	51
De accommodatie (veld/zaal/ zwembad/ clubhuis/ kleedkamers enz.) is in goede staat.	60	62	60	66	52	61	47
Zaken als financiering, huur, onderhoud, beheer, exploitatie en privatisering van de accommodatie en/of het clubhuis verlopen naar wens en zijn helder.	54	53	55	59	48	51	53

2.5 Ledental

Tabel 2.5 Maatregelen ontwikkeling ledental (in procenten 'ja')

	Totaal 2012 n=108	Grootte vereniging			Type sport			Totaal 2010 n=74
		Klein n=41	Middel n=23	Groot n=41	Team n=35	Semi-individueel n=35	Individueel n=26	
Een ledenstop aanwezig	6	5	9	7	6	9	8	4
Een wachtlijst aanwezig	12	5	4	24	17	6	19	16
Systematisch nagaan reden van opzegging	56	51	61	56	57	66	35	*

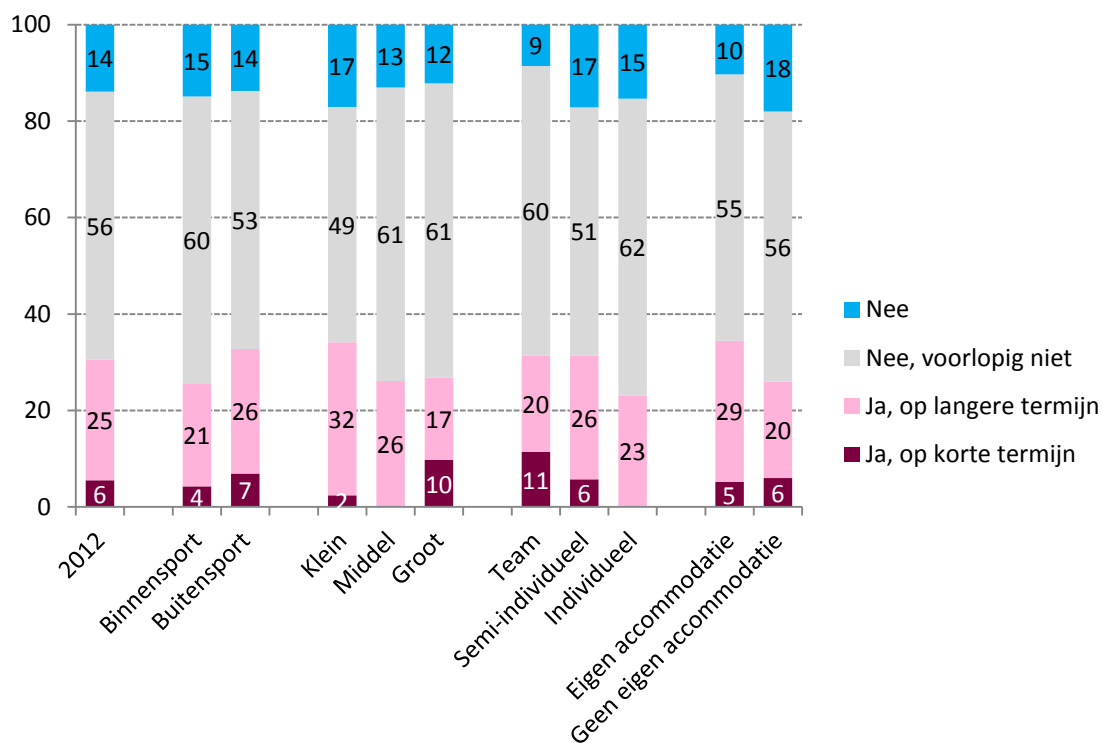
Figuur 2.10 Ledenontwikkeling in het afgelopen jaar (in procenten)**Tabel 2.6 Gemiddelde ontwikkeling ledental per vereniging (in absolute aantallen)**

	Totaal n=102	Ontwikkeling ledental vereniging		
		Afgenomen n=29	Gelijk gebleven n=20	Toegenomen n=53
Ledensaldo	+8	-17	0	+24

Tabel 2.7 Aanwezigheid voldoende leden (in procenten)

	Totaal n=108	Soort sport		Grootte vereniging		
		Binnensport n=47	Buitensport n=58	Klein n=41	Middel n=23	Groot n=41
Te veel	3	0	5	0	0	7
Voldoende	55	60	50	49	52	61
Te weinig	43	40	45	51	48	32

Figuur 2.11 Mate van bedreiging (huidig) ledental voor de toekomst van de club (in procenten)

3. Strategie

Beleid

De belangrijkste speerpunten van beleid van verenigingen voor de korte termijn (het komende jaar) zijn ledenwerving/-behoud, sfeer en cultuur van de vereniging, werving en behoud vrijwilligers, en financiën. De top drie van speerpunten is hetzelfde als in 2010. Ledenwerving en sfeer en cultuur van de vereniging heeft bij meer verenigingen de aandacht dan in 2010. De kleine verenigingen zijn meer bezig met ledenwerving en –behoud in vergelijking met de grote verenigingen. De grote verenigingen richten zich meer dan de kleine clubs op werving en behoud van vrijwilligers. Dit onderscheid zie je ook terug in de plannen die door verenigingen (60%) op papier gezet zijn.

Voor de langere termijn richten de verenigingen zich op werving en behoud van leden en vrijwilligers. Accommodatie en activiteitsaanbod zijn onderwerpen die meer op de langere dan op de kortere termijn de aandacht vragen van verenigingen. Deze onderwerpen, maar ook opleiding verenigingskader komen vaker in plannen terug dan in 2010.

Knelpunten

Het beleid sluit aan bij de knelpunten die verenigingen ervaren (89%). Het meest genoemde knelpunt is kader gevolgd door ledenproblematiek. In 2010 werd ledenproblematiek het meeste genoemd en beduidend vaker dan in 2012 (79% versus 51%). In 2012 melden meer verenigingen knelpunten bij kader en accommodatie dan in 2010. Grotere verenigingen en buitensportverenigingen geven vaker aan problemen te hebben met kader en met financiën in vergelijking met de kleine en binnensportverenigingen.

Financieel beleid

Twee derde van de bestuurders is van mening dat de vereniging in een gezonde financiële positie verkeert. Opmerkelijk is dat er ten opzichte van 2010 een geringe toename is van het aantal verenigingen met een gezonde financiële positie en tevens een geringe toename van het aantal verenigingen met een minder gezonde financiële positie.

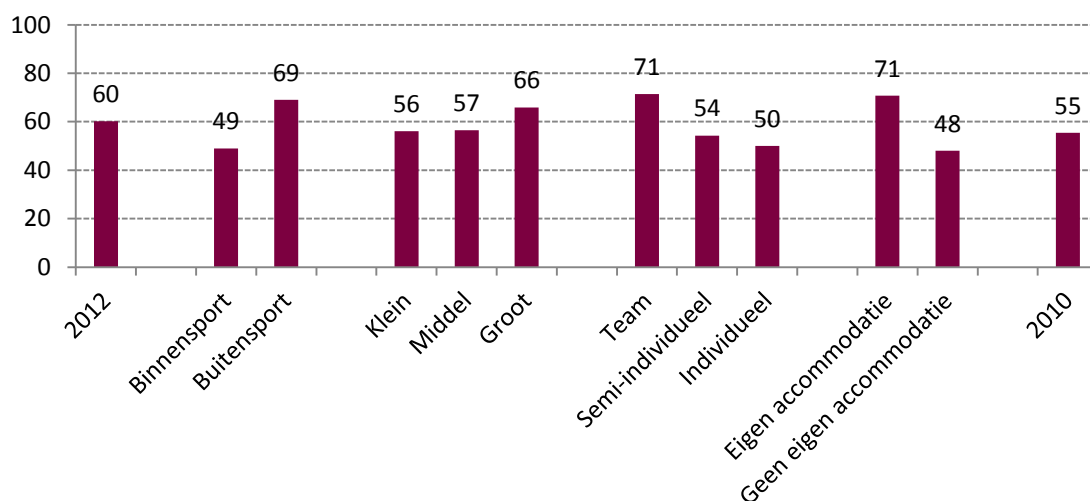
Met name bestuurders van verenigingen voor individuele sporten en van verenigingen zonder eigen accommodatie spreken van een (zeer) gezonde financiële situatie. Verenigingen (87%) brengen leden wel op de hoogte van de begroting en financiële positie maar meestal passief tijdens een ALV. Verenigingen (70%) werken voornamelijk met een jaarlijkse begroting. De grote en buitensportverenigingen werken meer dan de andere verenigingen met een meerjarenbegroting.

3.1 Beleid

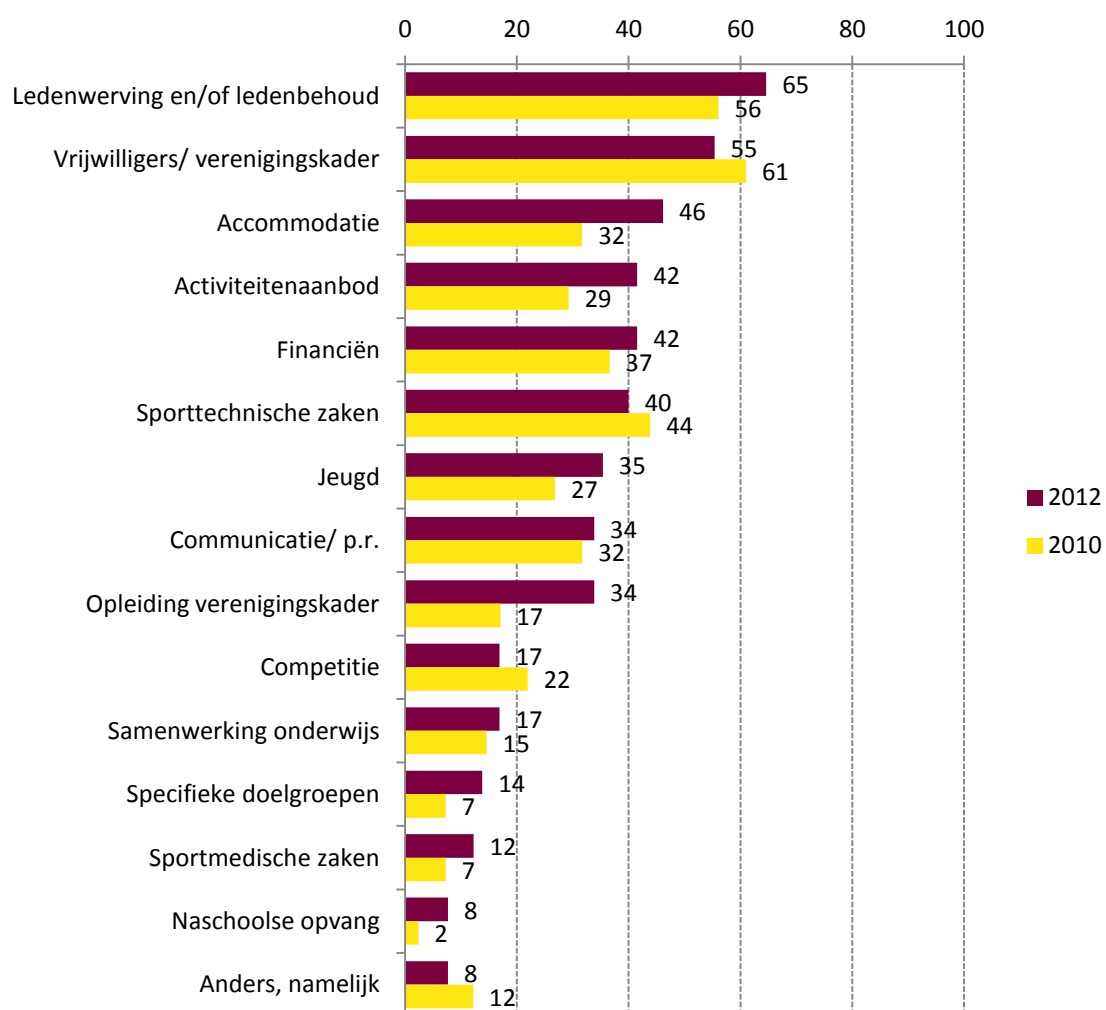
Tabel 3.1 Speerpunten van beleid bij bestuur (in procenten)

	2012	Soort sport		Grootte vereniging			2010
	n=108	Binnensport n=47	Buitensport n=58	Klein n=41	Middel n=23	Groot n=41	n=74
Ledenwerving	59	70	50	66	61	49	45
Sfeer en cultuur van de vereniging	36	28	43	46	30	32	20
Ledenbehoud	30	30	29	44	17	24	39
Werving vrijwilligers	26	28	26	15	26	39	27
Behoud vrijwilligers	19	11	24	5	30	24	20
Financiën	19	17	19	20	22	17	23
Professioneel kader (werven, behouden)	15	11	17	2	26	22	23
Beheer en onderhoud accommodatie	14	9	19	7	22	15	11
Samenwerking met andere vereniging(en)	12	19	7	12	13	12	12
Ontwikkelen van nieuw sportaanbod	8	6	10	5	13	7	7
Publiciteit en reclame	7	13	3	15	4	2	11
Realiseren van (top)sportambities	7	17	*	12	4	5	11
Opzetten van aanvullende diensten	5	4	5	*	4	10	4
Anders	7	4	10	15	4	*	8

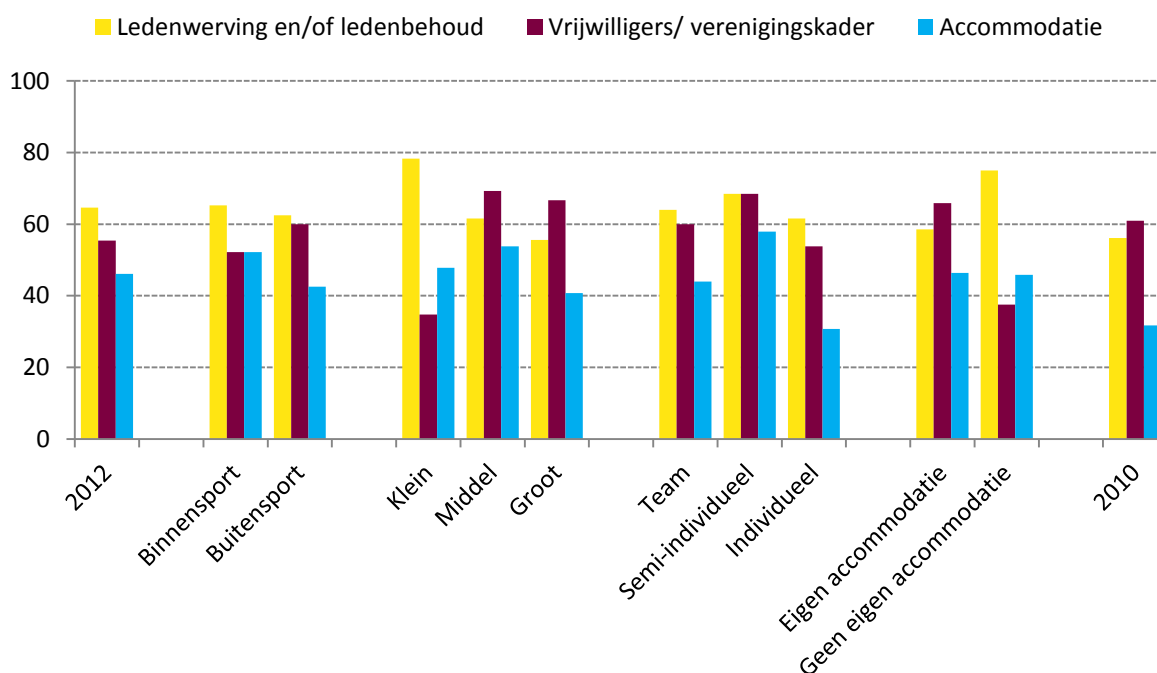
Figuur 3.1 Aanwezigheid plannen op papier bij vereniging in de afgelopen 2 jaar (in procenten)

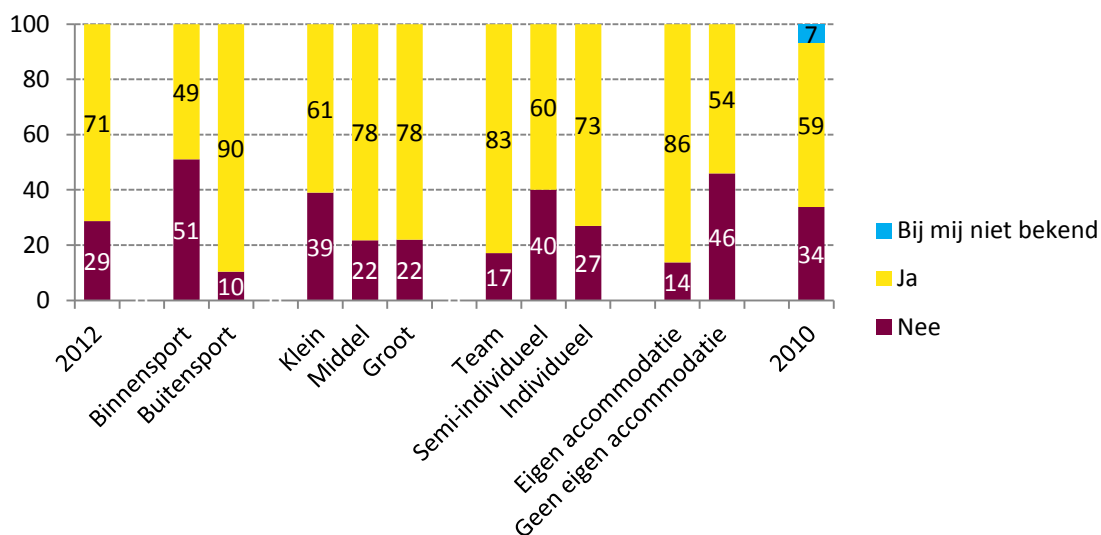
Figuur 3.2 Onderwerpen beleidsplannen in de afgelopen 2 jaar (verenigingen met plannen op papier, in procenten)

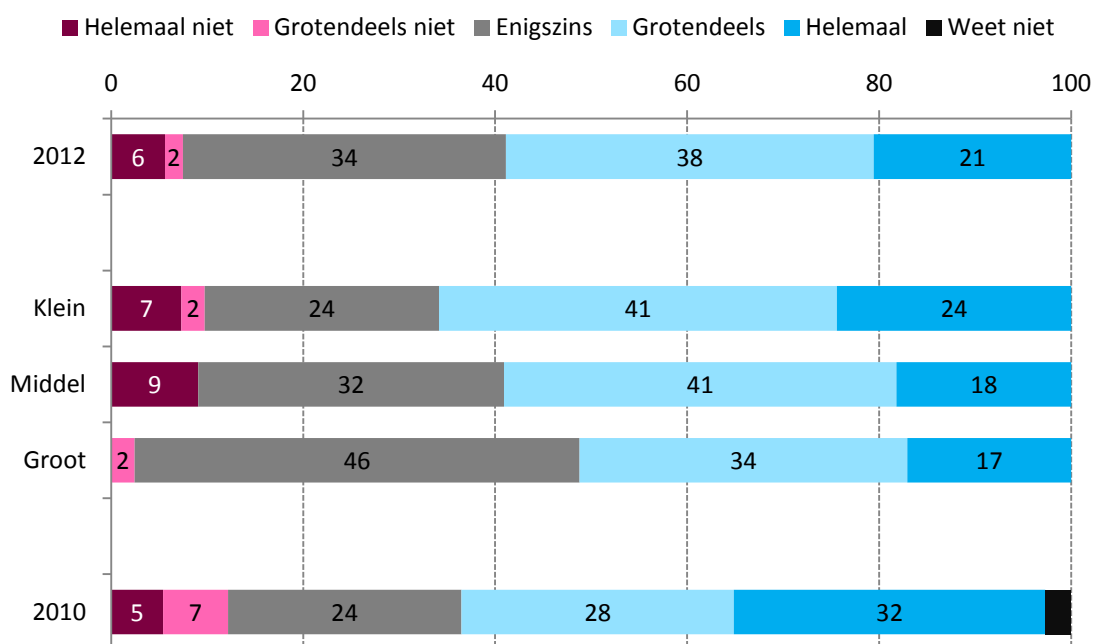
Figuur 3.3 Top-3 aanwezige plannen naar achtergrondkenmerken (verenigingen met plannen op papier, in procenten)

Figuur 3.4 Aanwezigheid jaarplan of jaarplanning bij verenigingen (in procenten)

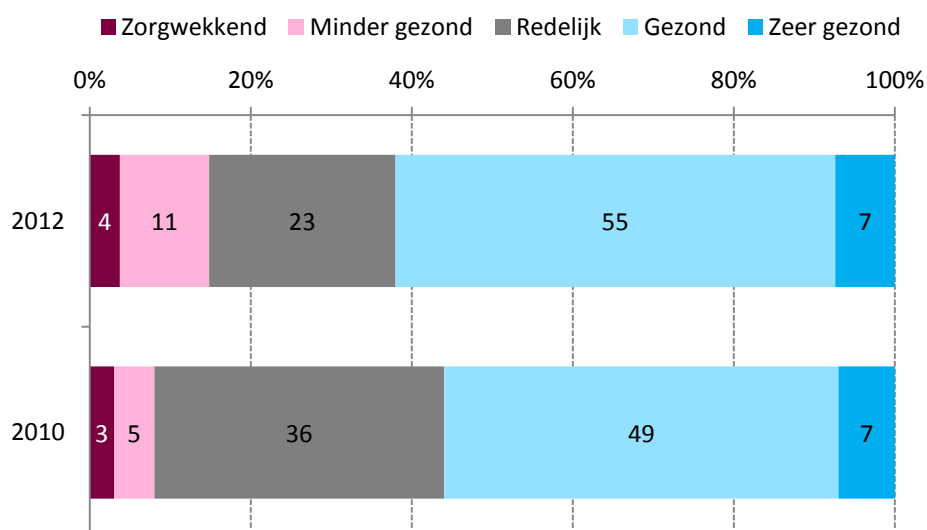

Figuur 3.5 Aanwezigheid duidelijke missie voor langere termijn waar bestuur en leden achter staan (in procenten)

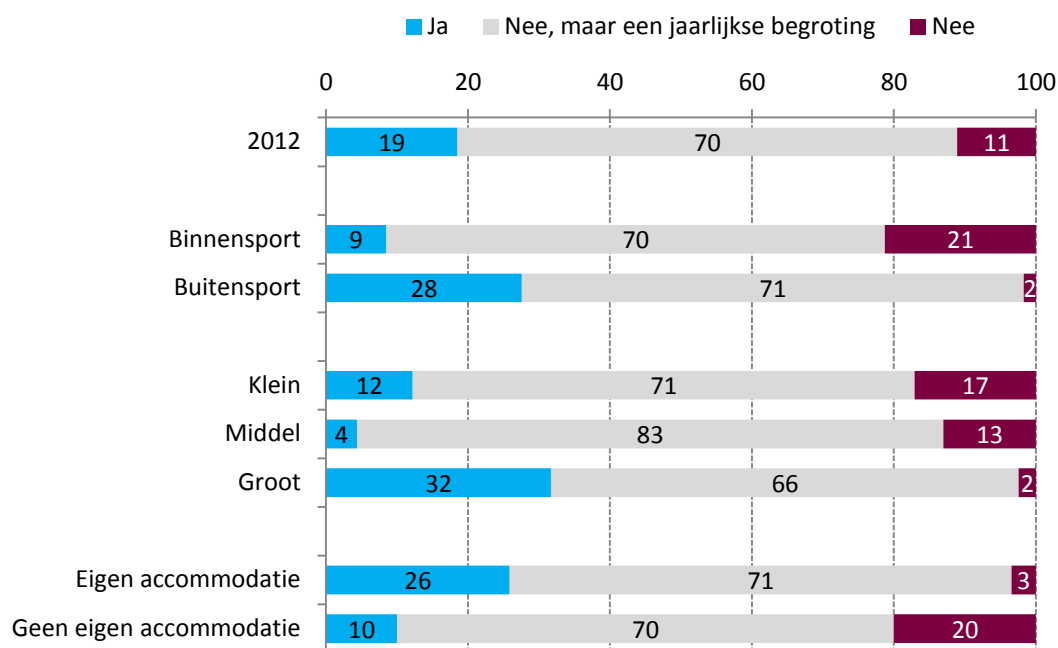
3.2 Financieel beleid

Figuur 3.6 Beschrijving financiële positie vereniging door bestuurders (in procenten)

Tabel 3.2 Beschrijving financiële positie vereniging door bestuurders (in procenten)

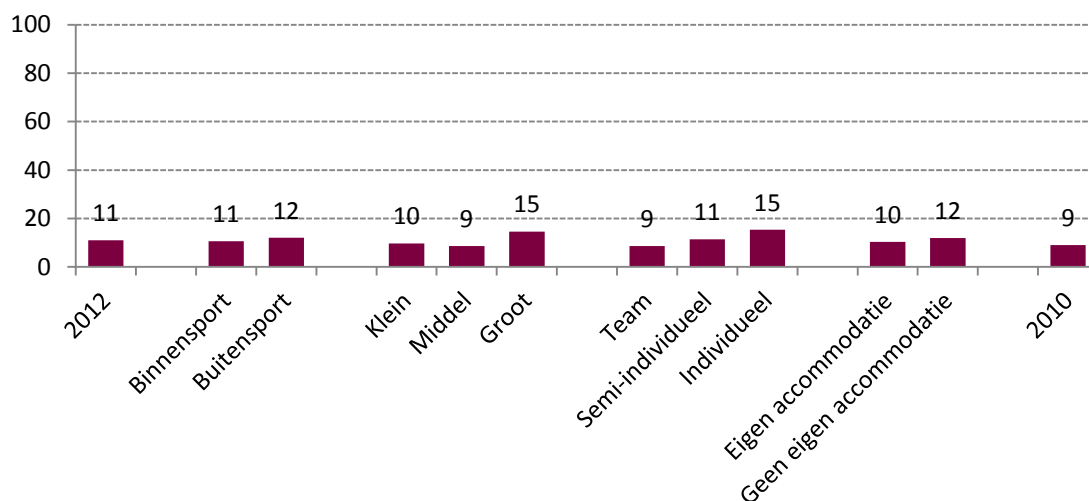
	Totaal	Accommodatiebezit		Team	Type sport	
	2012	Eigen	Geen		Semi-individueel	Individueel
	n=108	n=47	n=58	n=35	n=35	n=26
Minder gezond	15	12	18	20	20	
Redelijk	23	34	10	26	31	8
(Zeer) gezond	62	53	72	54	49	92

Figuur 3.7 Aanwezigheid meerjarenbegroting in de vereniging (in procenten)**Tabel 3.3 Mate waarin leden op de hoogte gebracht worden van de financiële positie en de (meerjaren)begroting (in procenten)**

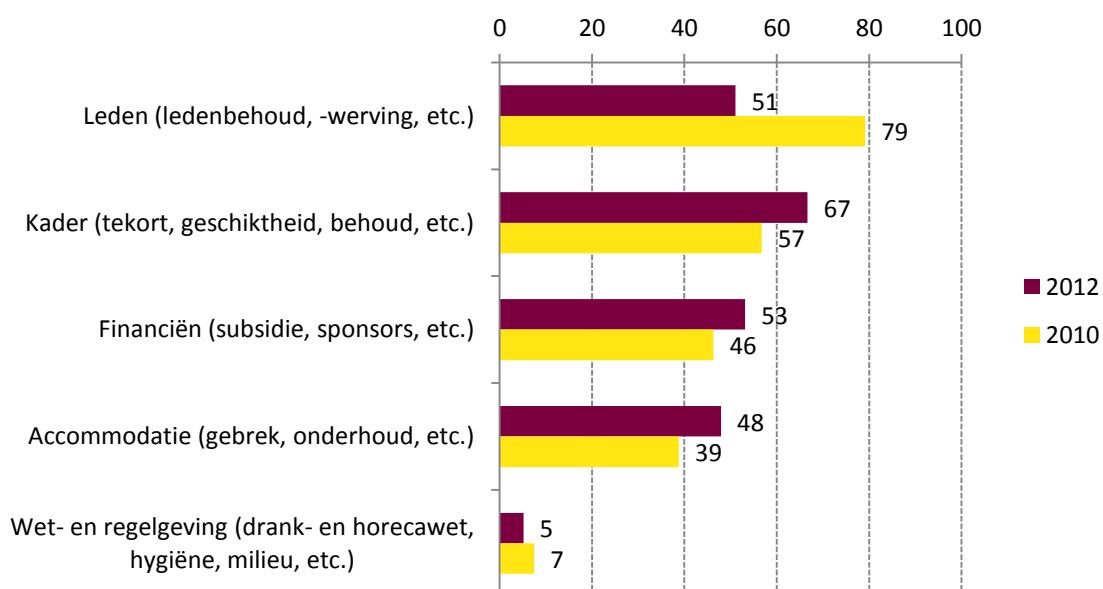
	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	n=108	n=47	n=58	n=41	n=23	n=41
Ja, actief, via e-mail, in nieuwsbrief, op de website	11	6	14	15	9	7
Ja, passief, alleen via de stukken van de ALV	76	70	83	73	74	85
Nee	13	23	3	12	17	7

3.3 Knelpunten

Figuur 3.8 Verenigingen die geen knelpunten ervaren (in procenten)

Figuur 3.9 Knelpunten onder verenigingen (verenigingen die knelpunten ervaren, in procenten)

4. Maatschappelijk actief

Maatschappelijke verantwoordelijkheid

De meeste verenigingsbestuurders (89%) vinden dat sportverenigingen een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben. Een kwart vindt dat sportverenigingen er zijn om hun leden leuk te laten sporten en niet meer dan dat. Het zijn met name bestuurders van kleine verenigingen die dit van mening zijn.

Samenwerking

De meeste verenigingen (88%) werken samen met andere organisaties. De (middel) grote verenigingen werken vaker samen dan de kleine verenigingen. Verenigingen werken het meest samen met andere verenigingen en de gemeente gevolgd door de sportbond en scholen. Zes van de tien verenigingen nemen deel aan maatschappelijke activiteiten in de stad zoals Sportwijs, wijk sport of BSO e.d.. Conform landelijke ontwikkelingen zien we in Arnhem meer verenigingen samenwerken met scholen en bedrijven dan in 2010.

Samenstelling ledenbestand

Een derde van de verenigingsbestuurders is van mening dat hun club ook specifieke doelgroepen weet te bereiken.

De meeste verenigingen (85%) hebben allochtone leden. Drie vijfde heeft leden met een handicap en een derde heeft topsporttalenten in de club. De (middel)grote verenigingen hebben vaker allochtone leden en leden met een handicap dan de kleine verenigingen.

Verenigingssporters zijn meer recreatief dan prestatief volgens de verenigingsbestuurders. Gemiddeld 80 procent van de verenigingsleden is een recreatieve sporter. De helft van de verenigingen (45%) heeft sporters die deelnemen aan een officiële competitie.

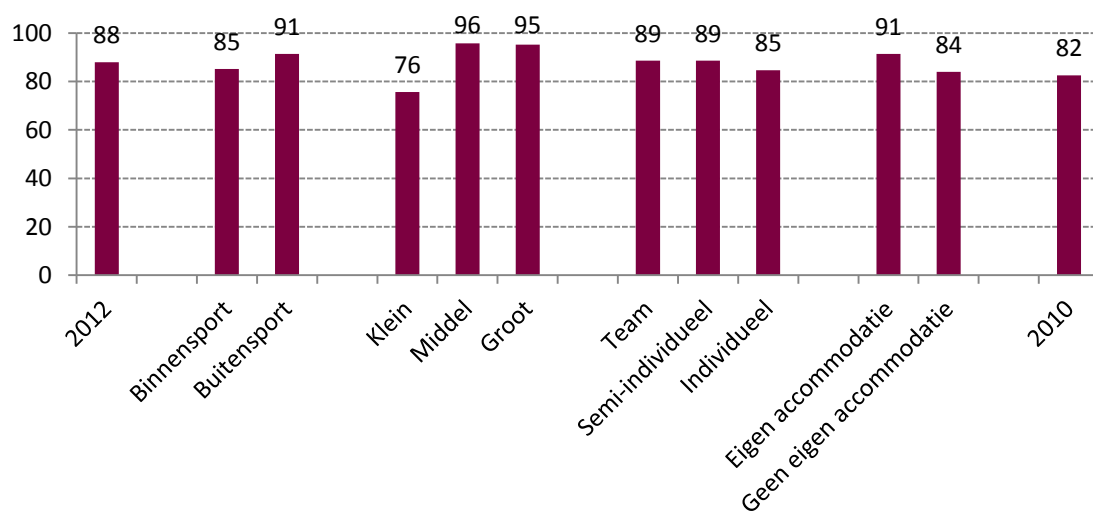
4.1 Maatschappelijke verantwoordelijkheid

Tabel 4.1 Stellingen met betrekking tot huidige status vereniging (in procenten (helemaal) mee eens)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot	2010
	n=108	n=47	n=58	n=41	n=23	n=41	n=74
Visie							
Sportverenigingen hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid	89	92	88	88	87	92	*
Sportverenigingen zijn er om hun leden leuk te laten sporten en niet meer dan dat.	26	30	19	41	17	17	25
Leden							
De vereniging weet ook specifieke groepen (allochtonen, minder validen enz.) goed te bereiken.	37	45	33	34	30	46	45

4.2 Samenwerking

Figuur 4.1 Samenwerking met andere organisaties (in procenten)

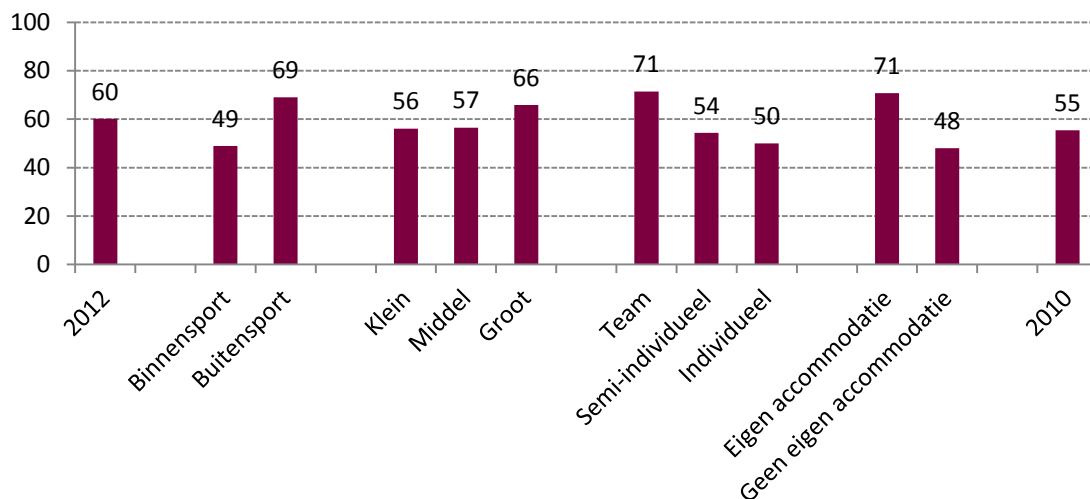

Tabel 4.2 Typen samenwerkingspartners (verenigingen die samenwerken, in procenten)

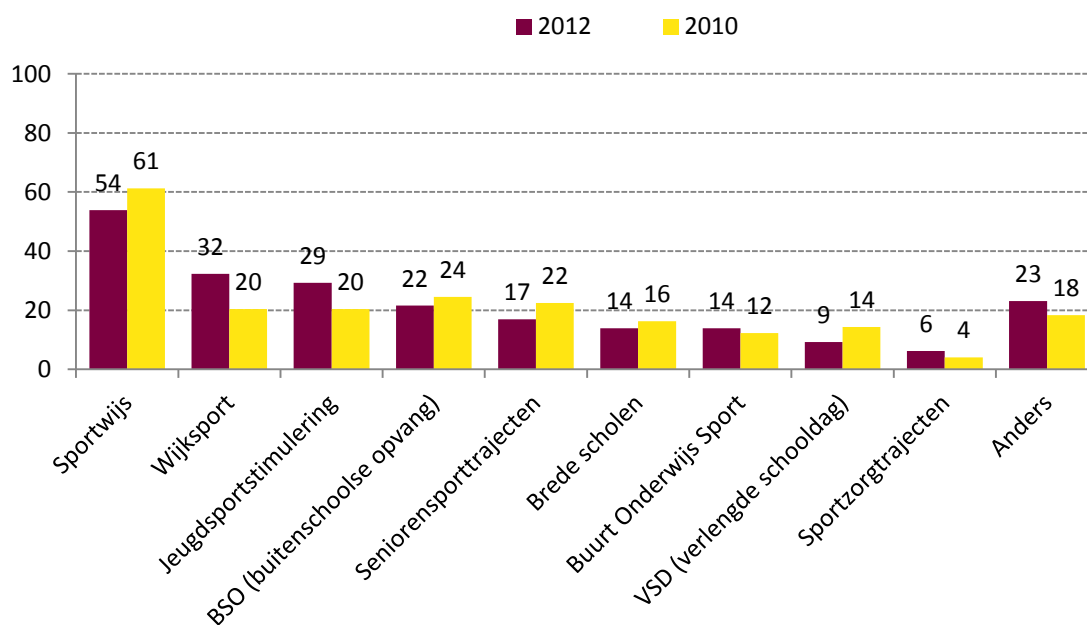
	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal
	2012	binnensport	buitensport	Klein	Middel	Groot	2010
	n=95	n=40	n=53	n=31	n=22	n=39	n=61
Andere sportvereniging(en)	64	65	66	61	55	74	67
Gemeente (als partner in een project)	64	63	66	35	73	79	64
Sportbond	51	53	51	39	59	56	61
School of brede scholen (basis- of voortgezet onderwijs)	49	40	57	23	59	64	38
Buurt/ wijk/ welzijnsorganisatie (buurthuis, buurt(sport)werk, buurtverenigingen, wijk- of dorpsraad)	36	38	36	19	32	49	31
Bedrijven (Sport)fysiotherapeut/ huisartsen/ zorginstelling	25	25	26	10	32	33	18
Lokale sportservice/ Lokaal sportloket	17	20	15	16	14	21	16
Naschoolse opvang	17	8	23	6	18	23	20
Jeugdorganisaties (jeugd- en jongerenwerk, jeugdverenigingen, scouting, Jong-Nederland)	15	15	15	3	18	23	15
Lokale sportraad	13	15	11	10	18	10	8
Sportschool/ fitnesscentrum	11	8	13	6	5	18	10
Commerciële dienstverlener (accountant, verzekeraar)	6	3	9	0	5	13	7
Lokale jeugdsportfondsen	6	13	2	3	5	10	5
Provinciale sportservice/ sportraad	6	5	8	0	14	8	11
GGD	1	3	0	0	0	0	0
Andere instantie(s) namelijk	7	8	6	13	9	3	11

4.3 Betrokken bij expliciet maatschappelijke activiteiten

Figuur 4.2 Betrokkenheid bij maatschappelijke activiteiten (in procenten)

Figuur 4.3 Vorm van betrokkenheid bij maatschappelijke activiteiten (indien maatschappelijk actief, in procenten)

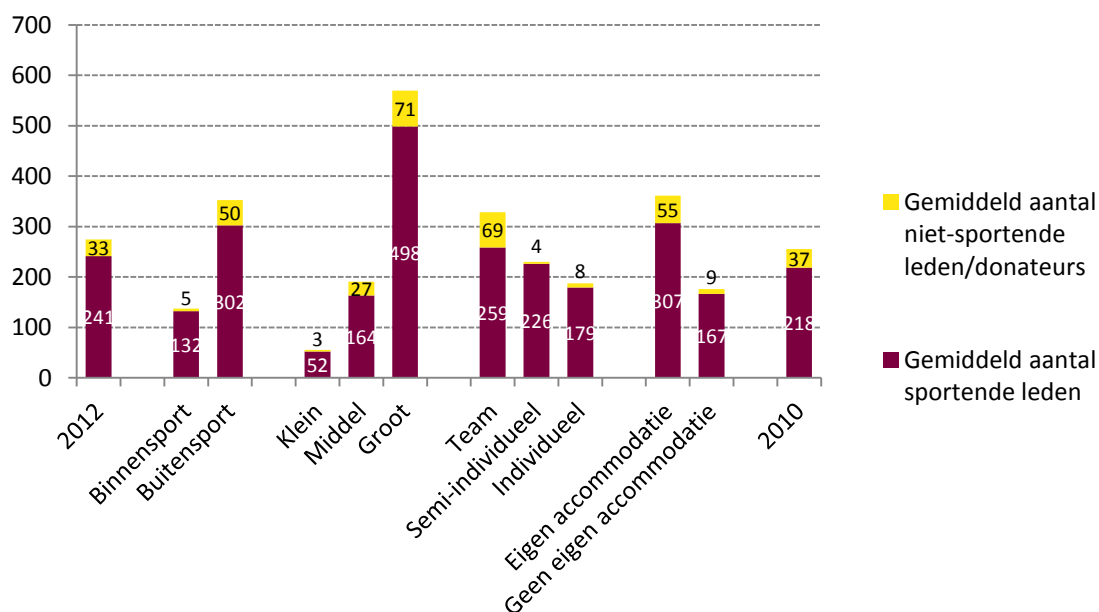

4.4 Samenstelling ledenbestand

Tabel 4.3 Ledendifferentiatie binnen de vereniging (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot	2010
	108	n=47	n=58	n=41	n=23	n=41	n=74
verenigingen met allochtone leden	85	85	86	76	87	98	82
verenigingen met leden met een beperking en/of chronische aandoening	59	62	59	46	61	71	53
verenigingen met topsporttalenten	38	36	41	27	52	41	36

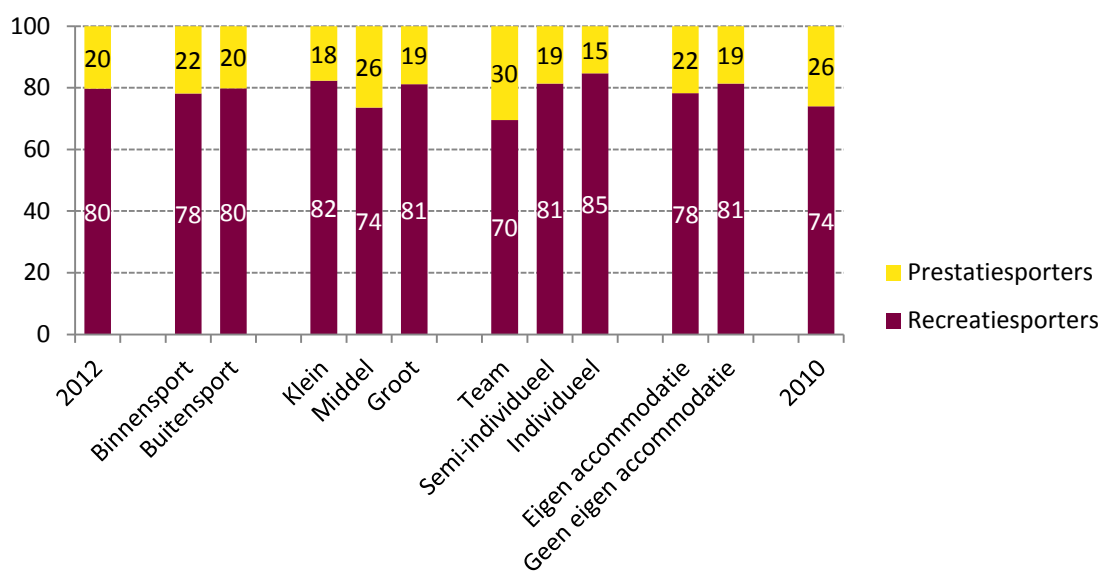
Figuur 4.4 Verdeling sportende en niet-sportende leden (gemiddelde aantallen)

Tabel 4.4 Deelname competitie onder verenigingsleden (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot	2010
	n=87	n=37	n=49	n=27	n=20	n=39	n=58
Percentage verenigingen dat leden heeft die deelnemen aan een officiële competitie	45	51	41	45	39	46	52
Gemiddeld aandeel leden dat aan een officiële competitie deelneemt (indien aanwezig)	55	49	59	55	61	54	62

Figuur 4.5 Verdeling prestatie- en recreatiesporters (in procenten)

5. Actief vrijwilligersbeleid

Visie op vrijwilligers

Twee derde van de verenigingsbestuurders is van mening dat de vereniging een vereniging van vrijwilligers is en dat dat zo moet blijven. Een vijfde van de verenigingen heeft een actueel plan ten aanzien van het omgaan met vrijwilligers en voert dat uit. Met name kleine verenigingen hebben geen vrijwilligersplan.

Behoud en opleiding vrijwilligers

De belangrijkste maatregel van verenigingen om vrijwilligers te behouden is “vaak waardering uitspreken voor de vrijwilliger”. Andere maatregelen die vaak worden genoemd zijn: onkostenvergoeding, scholings- en trainingsaanbod, persoonlijke aandacht en overbelasting tijdig signaleren. In vergelijking met 2010 hanteren in 2012 meer verenigingen een onkostenvergoedingsregeling voor vrijwilligers.

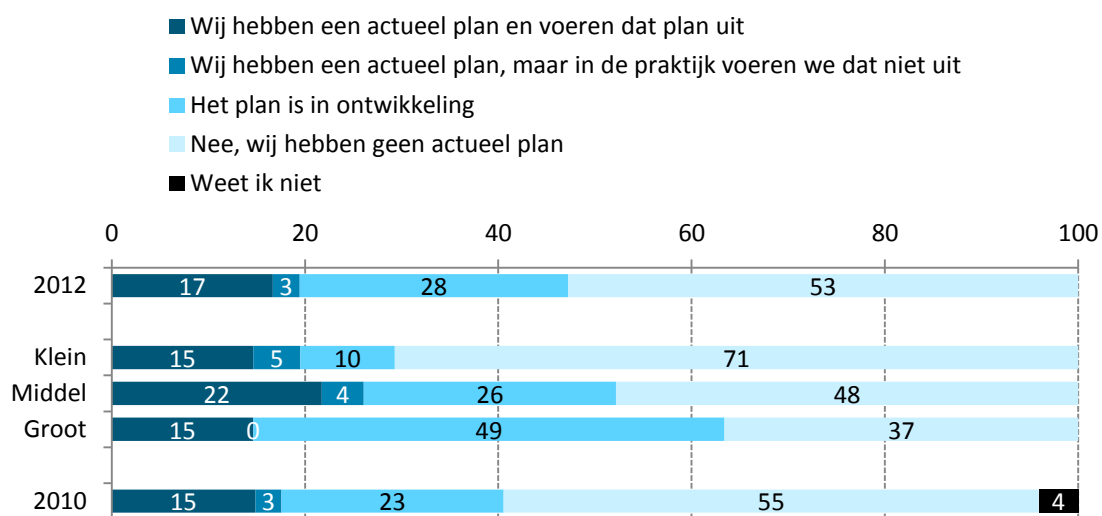
Veel verenigingen (71%) besteden actief aandacht aan het organiseren of onder de aandacht brengen van workshops, trainingen en cursussen voor het vrijwillig kader. Twee derde van de verenigingen heeft budget (structureel 33% of incidenteel 29%) gereserveerd voor deskundigheidsbevordering van vrijwillig kader, trainers, docenten en arbitrage e.d..

5.1 Visie op vrijwilligers

Tabel 5.1 Stellingen met betrekking tot huidige status vereniging (in procenten (helemaal mee eens))

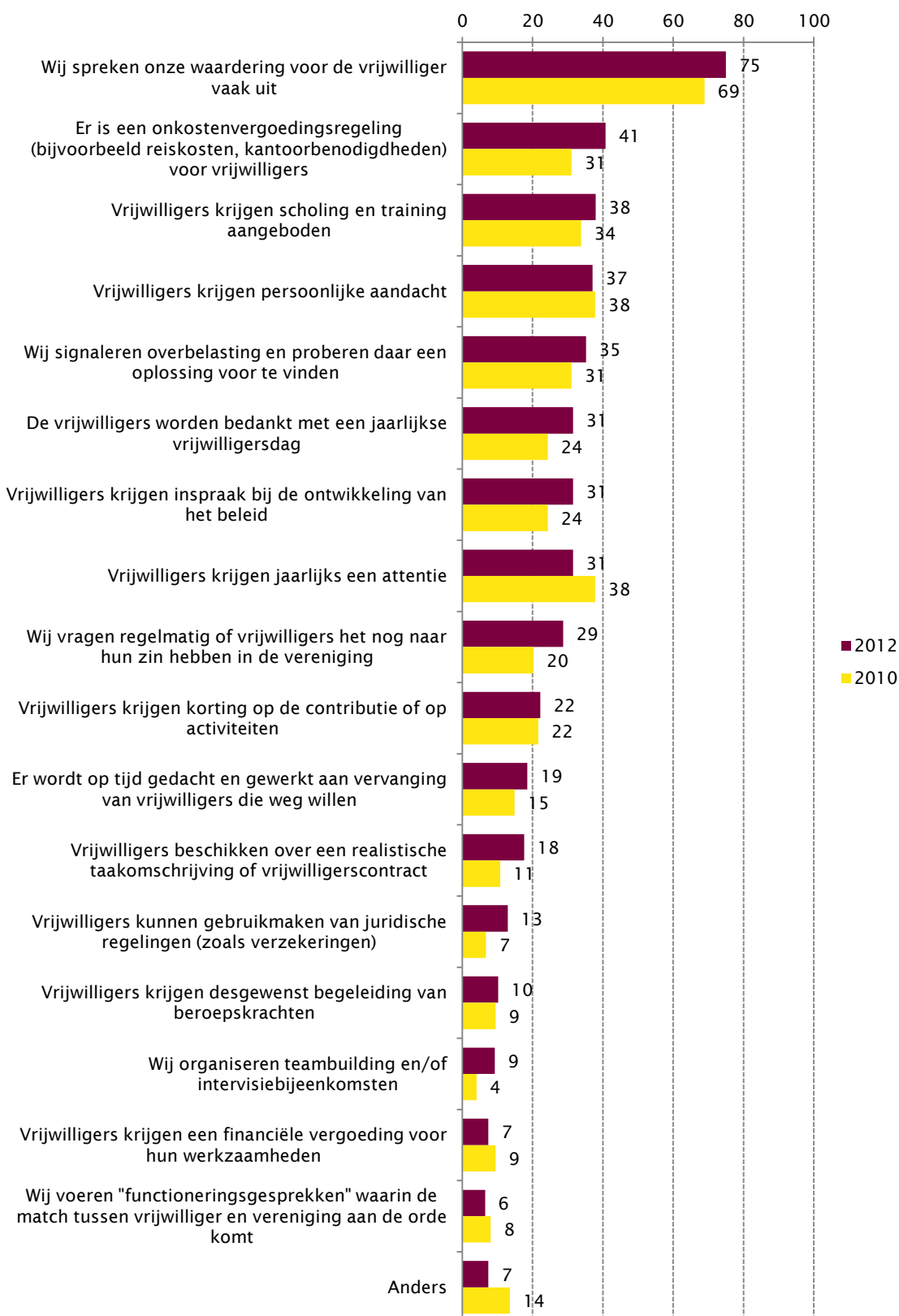
	Totaal 2012 n=108	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal 2010 n=74
		Binnensport n=47	Buitensport n=58	Klein n=41	Middel n=23	Groot n=41	
Visie							
Dit is een vereniging van vrijwilligers en dat moet zo blijven.	63	62	64	78	52	54	63
Leden							
De opkomst bij trainingen, instuiven en toernooien en dergelijke is hoog.	69	72	67	51	83	78	64

Figuur 5.1 Vormen van vrijwilligersbeleid (in procenten)

5.2 Behoud en opleiding vrijwilligers

Figuur 5.2 Concrete maatregelen voor behoud van vrijwilligers (in procenten)

Tabel 5.2 aanwezigheid aanbod voor deskundigheidsbevordering/opleiding van (vrijwillig) kader (in procenten)

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	n=108	n=47	n=58	n=41	n=23	n=41
Hoe actief is de vereniging met het promoten, onder de aandacht brengen of organiseren, aanbieden van opleidingen of workshops voor vrijwilligers/trainers, instructeurs?						
Niet actief	26	34	19	41	17	17
Beperkt actief	45	34	53	34	61	51
Zeer actief	17	17	17	7	13	24
N.v.t.	12	15	10	17	9	7
Is er in de huidige begroting budget gereserveerd voor deskundigheidsbevordering of opleiding van vrijwilliger kader/trainers, docenten, instructeurs/arbitrage e.d.?						
Ja, structureel budget	33	28	38	15	43	44
Ja, incidenteel budget	29	26	31	32	30	27
Nee	38	47	31	54	26	29

6. Verenigingsondersteuning

Bekendheid en gebruik

De meeste verenigingen (79%) in Arnhem zijn wel bekend met de diensten van Sportbedrijf Arnhem. De grotere verenigingen zijn wat bekender met het sportbedrijf dan de kleine verenigingen. Zij hebben de afgelopen twee jaar ook meer gebruik gemaakt van de dienstverlening dan de kleine verenigingen. Twee vijfde van de verenigingen die het sportbedrijf kent heeft er de afgelopen twee jaar ook gebruik van gemaakt. De belangrijkste reden waarom verenigingen er geen gebruik van maken is dat er in de afgelopen twee jaar geen behoefte was aan dergelijke dienstverlening. In een kwart van de gevallen sloot het aanbod niet aan bij de vraag van de vereniging.

Ondersteuningsbehoefte

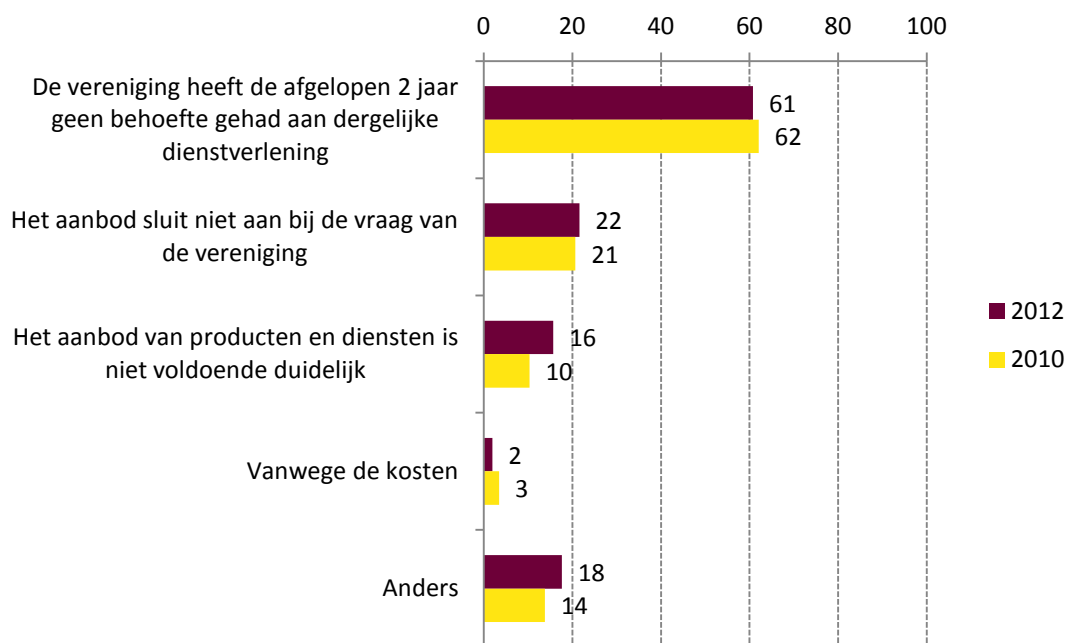
De helft van de verenigingen heeft de afgelopen twee jaar (ook) gebruikgemaakt van ondersteuning van andere organisaties dan Sportbedrijf Arnhem. Hoewel een deel van de verenigingen (41%) de komende twee jaar geen gebruik gaat maken van advies of verenigingsondersteuning blijkt dat er wel ondersteuningsbehoefte is als men over voldoende middelen beschikt om een professionele kracht in te schakelen (75% van de verenigingen). Belangrijkste ondersteuningsgebieden zijn: werving sponsors en adverteerders, begeleiding vrijwilligers, ledenwerving en werving/selectie vrijwilligers. In vergelijking met 2010 hebben meer verenigingen behoefte aan ondersteuning bij de begeleiding van vrijwilligers en minder behoefte aan het opstellen van beleidsplannen.

6.1 Bekendheid en waardering verenigingsondersteuning

Tabel 6.1 Bekend zijn met, en gebruik van de diensten van Sportbedrijf Arnhem (in procenten)

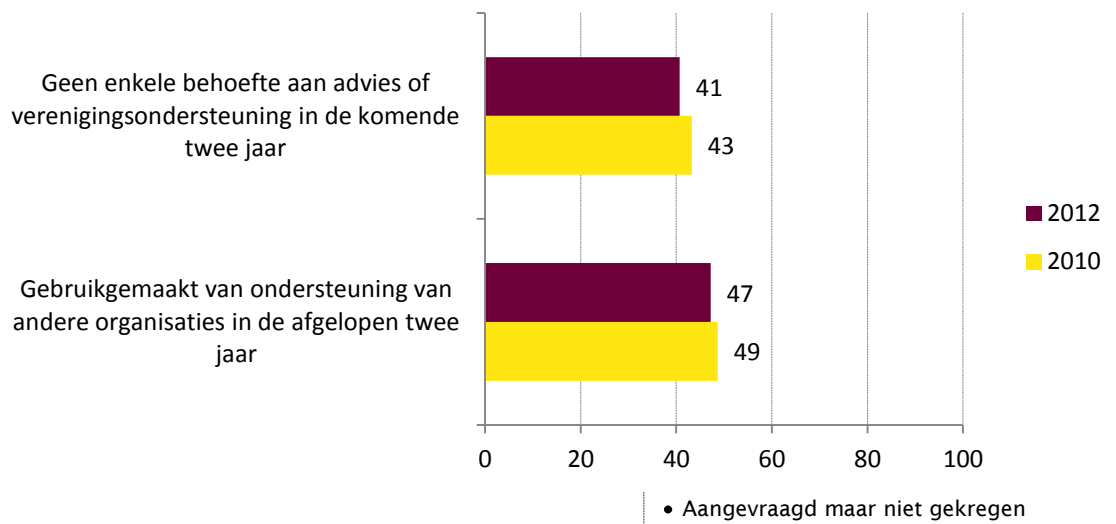
	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging			Totaal
	2012 n=108	Binnensport n=47	Buitensport n=58	Klein n=41	Middel n=23	Groot n=41	2010 n=74
Bekend met verenigingsondersteuning van Sportbedrijf Arnhem	79	77	79	66	96	83	73
Maakt gebruik van de producten/diensten van sportbedrijf Arnhem in de afgelopen 2 jaar	40	33	48	19	50	47	46

Figuur 6.1 Redenen waarom geen gebruik gemaakt is van sportbedrijf Arnhem (in procenten, meerdere antwoorden mogelijk)

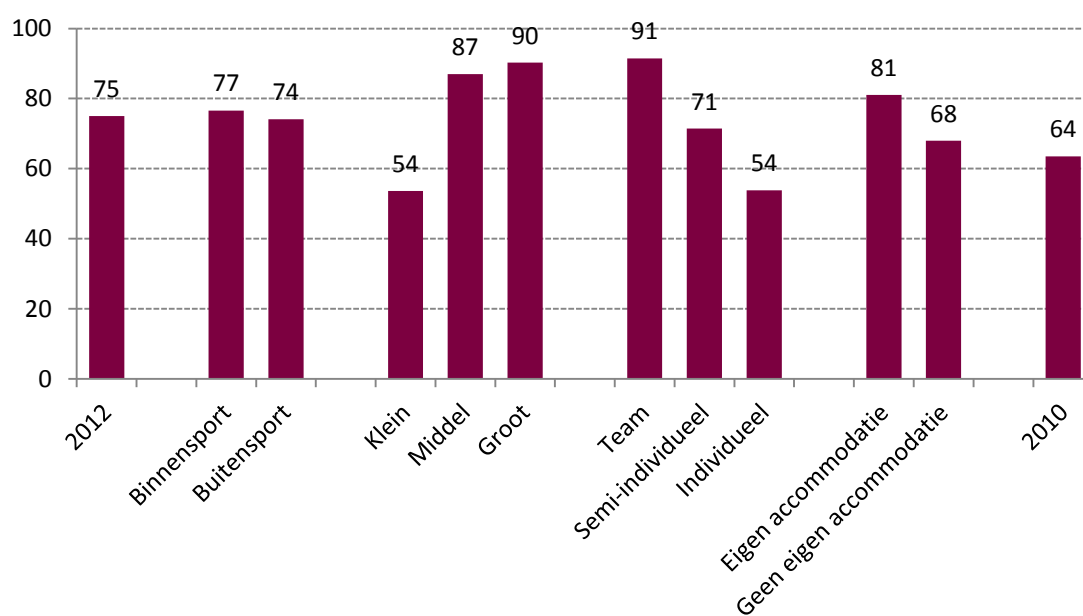

6.2 Ondersteuningsbehoefte

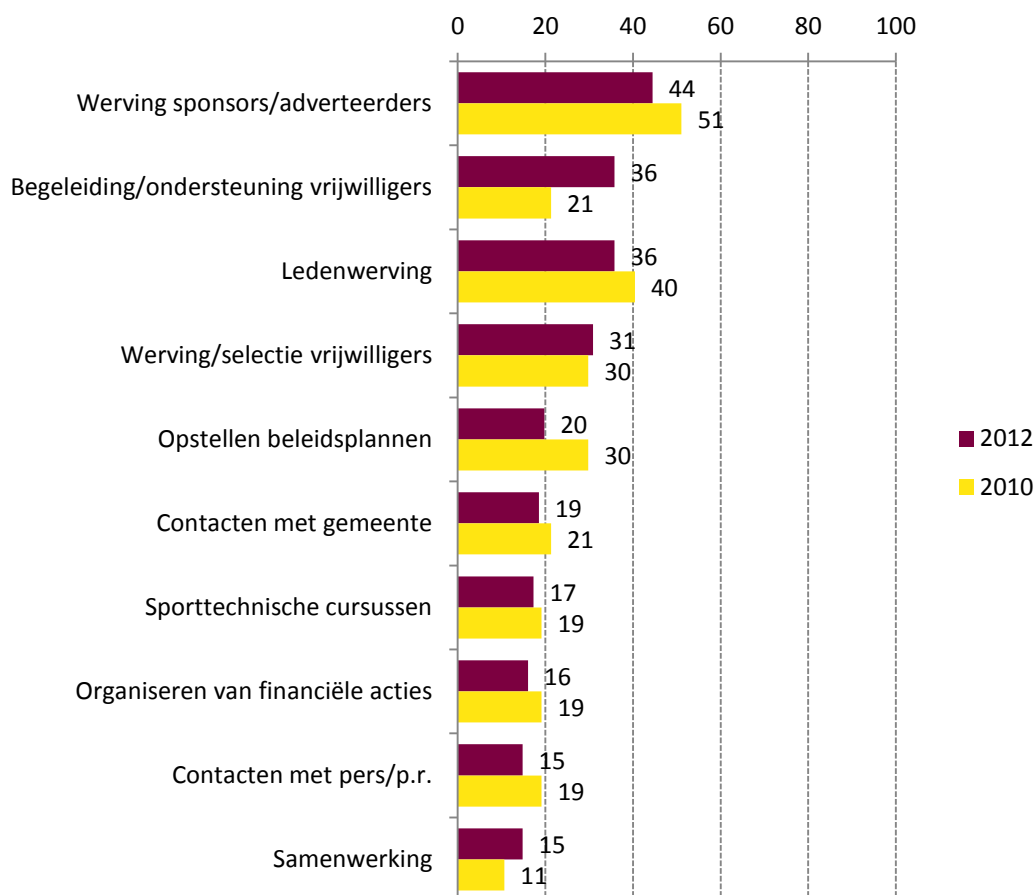
Figuur 6.2 Ondersteuningswens verenigingen nu en in de toekomst (in procenten)

Figuur 6.3 Behoefte aan enige vorm van professionele ondersteuning (in procenten 'ja')

Figuur 6.4 Taakgebieden ondersteuningswens professionele ondersteuning onder verenigingen met ondersteuningswens (top-10, in procenten)

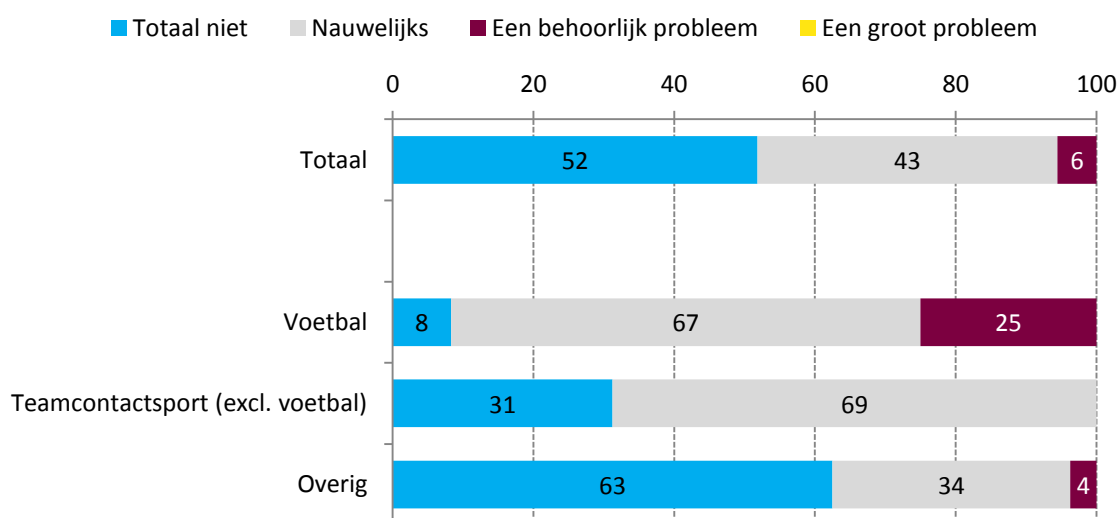

7. Sportiviteit en Respect

7.1 Probleembeeld

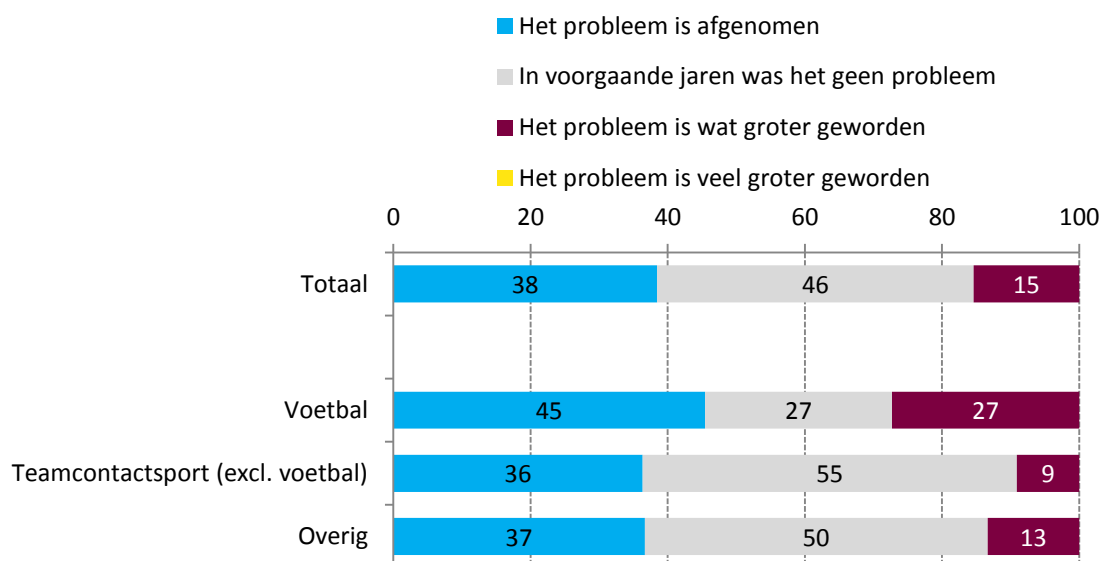
Bij de helft van de sportverenigingen in Arnhem vormt onwenselijk gedrag van leden en/of kader totaal geen actueel probleem (figuur 7.1). Bij 6 procent van alle verenigingen vormt onwenselijk gedrag een behoorlijk probleem, met name bij de voetbalverenigingen (25%). Bij twee derde van de voetbalverenigingen en andere teamcontactsporten (zoals basketbal, hockey, korfbal en handbal) is onwenselijk gedrag nauwelijks een probleem. Bij de overige sporten spreekt twee derde van totaal geen probleem met onwenselijk gedrag.

Figuur 7.1 Aanwezigheid van onwenselijk gedrag van leden en/of kader als actueel probleem (in procenten)

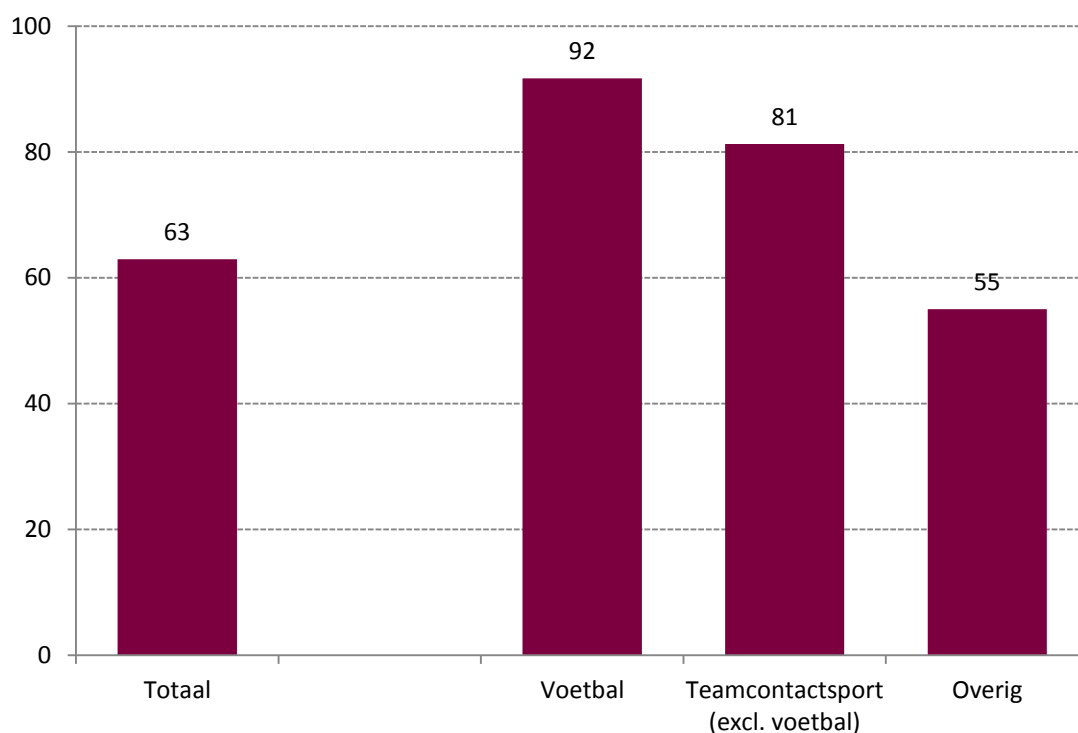

De helft van de verenigingen geeft aan dat onwenselijk gedrag de voorgaande jaren geen probleem was. Bij de helft van de verenigingen waar het nauwelijks een probleem is was het in het verleden geen probleem. Bij twee vijfde van de clubs is het probleem afgenomen. Met name verenigingen waarin sprake was van een behoorlijk probleem geven aan dat het probleem groter is geworden.

Bijna de helft van de voetbalclubs geeft aan dat het probleem van onwenselijk gedrag is afgenomen. Maar ook een kwart geeft aan dat het probleem groter is geworden.

Figuur 7.2 Ontwikkeling problematiek onwenselijk gedrag in de vereniging (in procenten)

Twee derde van de verenigingen heeft het afgelopen jaar een of meer klachten gehad over of is geconfronteerd met onwenselijk gedrag rondom sportactiviteiten van de verenigingen (figuur 7.3). Met name bij voetbal en teamcontactsporten is men geconfronteerd met onwenselijk gedrag. Hoewel men geconfronteerd is met onwenselijk gedrag hoeft dit nog niet altijd een actueel probleem te vormen voor verenigingen.

Figuur 7.3 Klachten ontvangen of geconfronteerd met onwenselijk gedrag bij of rondom sportactiviteiten van de verenigingen (in procenten '1 keer of vaker')

Verenigingen (met onwenselijk gedrag) zijn het meest geconfronteerd met verbaal geweld gevolgd door diefstal en vernieling/vandalisme (tabel 7.1). Bij voetbal komt daar lichamelijk geweld nog bij en is discriminatie aan de orde. Bij de andere teamcontactsporten komt overmatig alcoholgebruik relatief vaak voor.

Tabel 7.1 Onwenselijk gedrag in de vereniging (onder besturen die aangeven één of meerdere klachten te hebben ontvangen, in procenten)

	Type sport			
	Totaal n=68	Voetbal n=11	Teamcontactsport (excl. voetbal) n=13	Overig n=44
Verbaal geweld (schelden, pesten, treiteren)	61	82	70	51
Diefstal van persoonlijke eigendommen	48	64	60	40
Vernieling of vandalisme	45	82	50	31
Lichamelijk geweld (slaan, schoppen)	23	64	20	11
Overmatig alcoholgebruik	23	9	60	17
Geluidsoverlast	14	27	10	11
Discriminatie vanwege cultuur of religie	13	45	10	3
Vrouwonvriendelijk gedrag	13	18	20	9
Discriminatie vanwege huidskleur	11	45	10	0
Overlast door tabaksrook	9	9	20	6
Seksuele intimidatie	5	0	10	6
Overlast door drugsgebruik	4	9	10	0
Bedreiging (met een wapen)	0	0	0	0
Discriminatie vanwege homoseksualiteit	0	0	0	0

7.2 Omgaan met onwenselijk gedrag

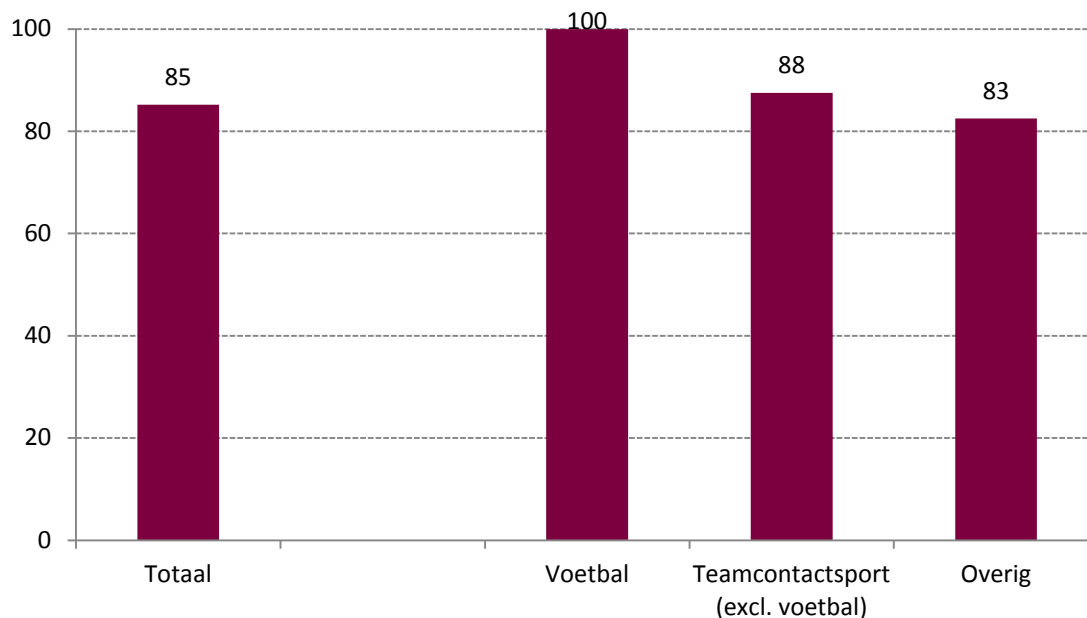
Klachten worden veelal naar tevredenheid afgehandeld vinden de verenigingsbesturen. Een enkele bestuurder geeft aan dat klachten niet naar tevredenheid worden afgehandeld. Dit is bij een voetbalvereniging het geval en bij een paar verenigingen in de categorie overige sporten. De helft van de verenigingen geeft aan klachten altijd naar tevredenheid af te handelen.

Tabel 7.2 Mate waarin klachten naar tevredenheid worden afgehandeld (onder besturen die aangeven één of meerdere klachten te hebben ontvangen, in procenten)

	Type sport			
	Totaal n=108	Voetbal n=12	Teamcontactsport (excl. voetbal) n=16	Overig n=80
Altijd	49	45	54	48
In de meeste gevallen wel	46	45	46	45
In de meeste gevallen niet	3	9	0	2
Zelden of nooit	3	0	0	5

De meeste verenigingen beschikken over formele sancties of disciplinaire maatregelen die zij kunnen toepassen bij ongewenst gedrag van leden. De voetbalverenigingen beschikken allemaal over zulke maatregelen. In andere sporten is dat niet altijd het geval.

Figuur 7.4 Aanwezigheid van sancties of disciplinaire maatregelen waar de vereniging een beroep op kan doen bij ongewenst gedrag van de leden (in procenten ‘aanwezig’)

Royement en waarschuwingen zijn disciplinaire maatregelen die in vrijwel elke vereniging aanwezig zijn. Geldboetes komen maar bij enkele verenigingen en sporten voor. Mogelijkheden om te schorsen zijn voornamelijk aanwezig bij voetbal en de andere teamcontactsporten.

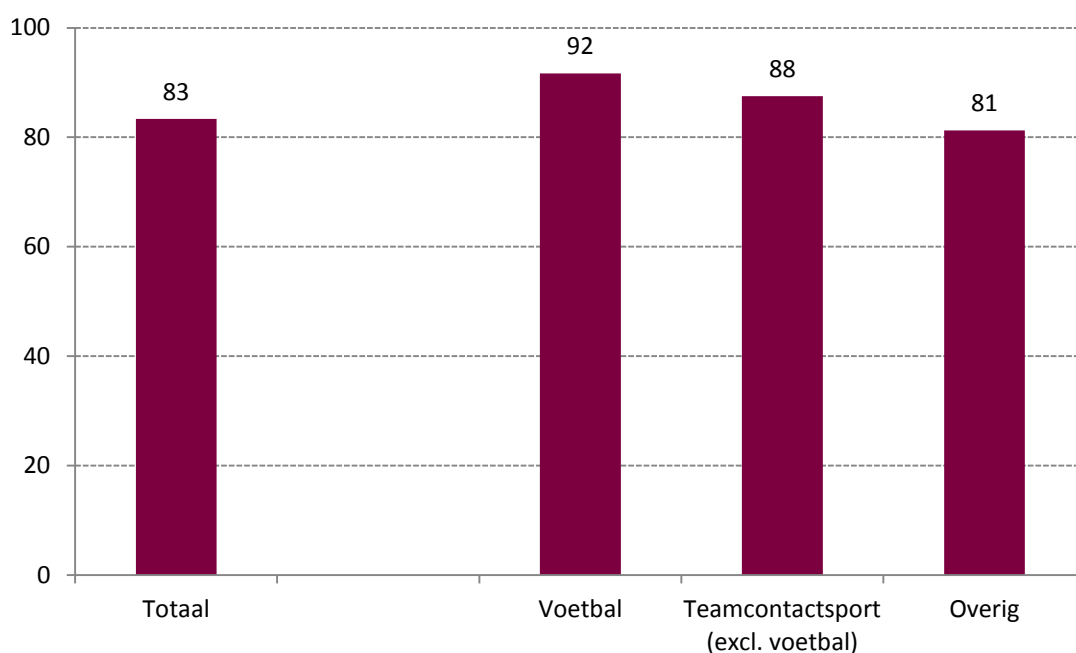
Tabel 7.3 Aanwezige sancties en disciplinaire maatregelen waar de vereniging een beroep op kan doen bij ongewenst gedrag van de leden (onder verenigingen met één of meerdere sancties, in procenten ‘aanwezig’)

	Type sport			
	Totaal n=92	Voetbal n=12	Teamcontactsport (excl. voetbal) n=14	Overig n=66
Royement	86	92	100	82
Waarschuwingen	80	92	57	83
Langdurige schorsing	52	92	79	39
Kortdurende schorsing (ca. voor enkele weken)	49	83	64	39
Geldboete	8	17	29	2

7.3 Preventie

De meeste verenigingen (83%) hebben verschillende regelingen ten aanzien van preventie van onwenselijk gedrag (figuur 7.5).

Figuur 7.5 Aanwezigheid enige vorm van beleid op papier (huisregels, gedragscode, klachtenregeling, etc.) omtrent onwenselijk gedrag (in procenten)

Huisregels, gedragsregels en gedragscode komen het meest voor bij verenigingen (tabel 7.4). Een aantal voetbalverenigingen en niet teamcontactsporten beschikken over een eigen tuchtreglement.

Tabel 7.4 Aanwezige vormen van beleid omtrent onwenselijk gedrag (onder verenigingen met beleid op dit gebied, in procenten)

	Type sport			
	Totaal n=90	Voetbal n=11	Teamcontact-sport (excl. voetbal) n=14	Overig n=65
Huisregels	67	82	71	63
Gedragsregels opgenomen in statuten en/of huishoudelijk reglement	63	91	29	66
Een gedragscode /gedragsregels	44	64	57	38
Een klachtenregeling	20	36	7	20
Een eigen tuchtreglement	13	45	0	11
Andere afspraken op papier over waarden en normen	16	0	36	14

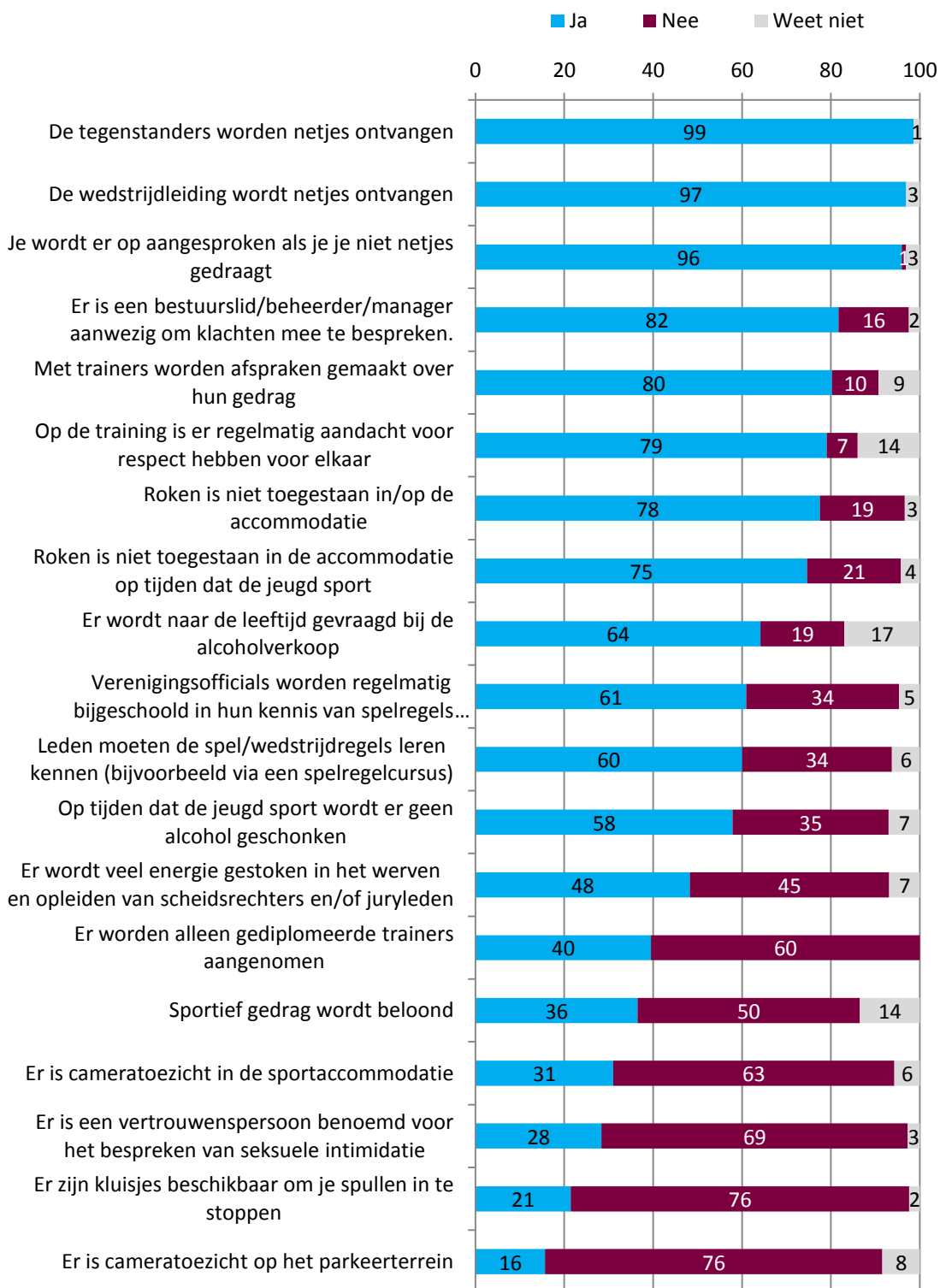
De meeste verenigingen maken de regels en eventueel overtredingen daarvan bespreekbaar met betrokkenen bij vergaderingen en tijdens trainingen en wedstrijden (tabel 7.5). Bij voetbal en de andere teamcontactsporten worden ook andere manieren toegepast om regels te bespreken zoals langs de lijn, tijdens informatieavonden, op de website en in taakbeschrijvingen van kaderleden. Twee derde van de voetbal- en de andere teamcontactsportverenigingen maakt ook gebruik van specifieke campagnes.

Tabel 7.5 Bespreken van algemene regels en handhaving van sportiviteit en respect (indien van toepassing, in procenten 'wel eens of vaker')

	Type sport			
	Totaal n=108	Voetbal n=12	Teamcontact- sport (excl. voetbal) n=16	Overig n=80
Bij vergaderingen	88	100	88	86
Tijdens trainingen & wedstrijden	76	100	88	70
Langs de lijn	57	100	94	41
Tijdens informatieavonden voor ouders, leden, supporters	56	100	88	41
Op onze website	48	92	81	33
In contracten en taakbeschrijvingen van kaderleden	44	83	81	29
In interne trainersopleidingen	40	42	75	32
In het clubblad	33	50	63	23
Bij een specifieke campagne op dit gebied	30	67	69	14

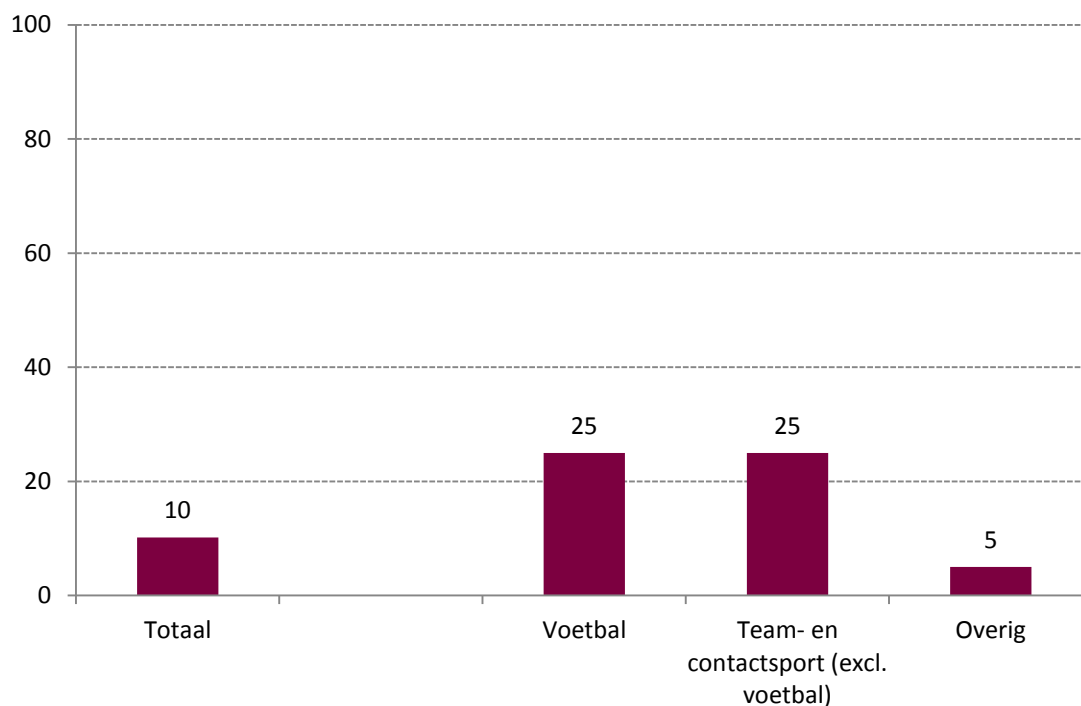
Vrijwel alle verenigingsbestuurders geven aan dat tegenstanders en wedstrijdleiding netjes worden ontvangen (figuur 7.6). Ook het aanspreken op niet netjes gedragen wordt door bijna alle verenigingen gedaan. Bij driekwart van de verenigingen wordt op de accommodatie niet gerookt of wordt niet gerookt tijdens jeugdactiviteiten. Er wordt niet veel gebruik gemaakt van cameratoezicht, kluisjes en een vertrouwenspersoon voor seksuele intimidatie.

Figuur 7.6 Toepassing maatregelen ter bevordering van correct gedrag binnen de vereniging (indien van toepassing, in procenten)

Een op de tien verenigingen heeft behoefte aan enige ondersteuning of materialen op het gebied van voorkomen en/of aanpak van onwenselijk gedrag. De verenigingen die daar behoefte aan hebben zijn met name voetbal en andere teamcontactsporten.

Figuur 7.7 Behoeftte aan enige ondersteuning of materialen op het gebied van voorkómen en/of aanpak van onwenselijk gedrag (in procenten 'ja')

Open antwoorden 'vorm van behoefte aan ondersteuning':

- Bevorderen algemene bewustwording respectvol omgaan. Is niet een specifiek probleem bij ons. Meer een maatschappelijke behoefte waar wij ook aan willen bijdragen
- bewustwording problematiek
- budget voor sessies & werven en betalen van gekwalificeerde trainers/scheidsrechters & opleidingen
- foldermateriaal; filmpje op website of you tube (via link)
- Hoe moet je omgaan met ouders die ten aanzien van hun kind teleurgesteld zijn in de resultaten van het kind en die dit afreageren op het kader.
- Informatie over wanbetalers
- ondersteuning aan vrijwilligers (jeugd kader) in het omgaan met (moeilijke) jeugd.

8. Vitaliteitsindex

De vitaliteit van de Arnhemse sportverenigingen wordt gemeten met behulp van de Verenigingsmonitor. Op basis van de antwoorden van een vereniging in de Verenigingsmonitor wordt per vereniging gekeken naar de scores op de vier criteria die samen de Vitaliteitsindex vormen: (1) strategie, (2) kwaliteit en continuïteit, (3) maatschappelijk actief en (4) actief vrijwilligersbeleid (tabel 8.1).

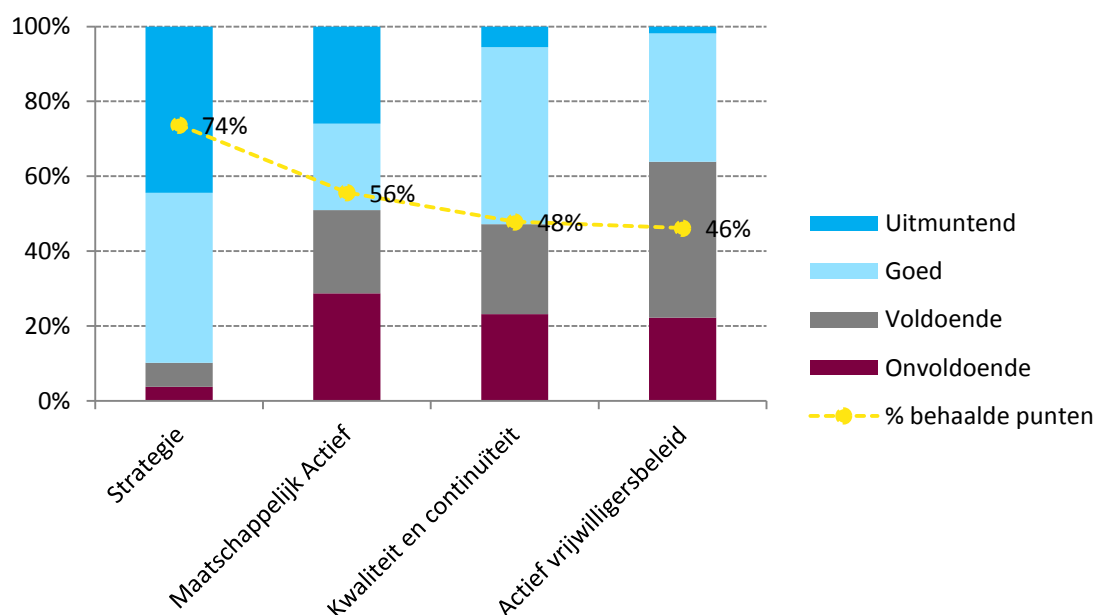
Tabel 8.1 Invulling criteria vitaliteitsindex

Criteria				
	Strategie	Kwaliteit & Continuïteit	Maatschappelijk actief	Actief vrijwilligersbeleid
Aanwezig \ beschikbaar:	• Jaarplan(ning)	• Jaarlijks positief financieel resultaat	• Erkenning maatschappelijke functie	• Bewust actief op behoud vrijwilligers
	• Langetermijn visie (missie/ visie)	• Ruimte voor onverwachte uitgaven	• Sportwijs+8	• Opleiding & werving
	• Financieel plan	• Sportaanbod	• Samenwerking met partners/ inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen	• Vrijwilligersplan aanwezig
	• Beleidsplannen, -doelstellingen & speerpunten	• Voldoende gecertificeerde trainers		• Voldoende vrijwilligers
	• Transparante gezonde financiën	• Schaduwlijst vervangers • Vacatures/ knelpunten kader • Beschikbaarheid accommodatie • Kwaliteit accommodatie		

8.1 Vitaliteitscriteria

Op elk van de vier criteria kan een vereniging onvoldoende, voldoende, goed of uitmuntend scoren. Strategie heeft de hoogste gemiddelde score en kent weinig verenigingen met een onvoldoende op dit criterium (figuur 8.1). Op het criterium maatschappelijk actief worden de meeste onvoldoendes gescoord door verenigingen. De gemiddelde score ligt nog net boven de helft. De helft van de verenigingen scoort op dit criterium goed of uitmuntend.

De criteria kwaliteit & continuïteit en actief vrijwilligersbeleid scoren het laagst. Zeer weinig verenigingen scoren uitmuntend op deze twee criteria. En rond de 20% van de verenigingen scoort een onvoldoende. Twee criteria waar nog de nodige aandacht aan besteed kan worden.

Figuur 8.1 Verdeling scores op vitaliteitsaspecten (percentage verenigingen, n=108)

Gemiddeld bereiken de verenigingen iets meer dan de helft (56%) van de totaal te behalen score op de vitaliteitsindex (in totaal zijn 24 punten behalen) (tabel 8.2). De grotere verenigingen behalen hogere percentages op de vitaliteitsindex dan de kleine verenigingen. Dit geldt ook voor de buitensportverenigingen ten opzichte van de binnensporten.

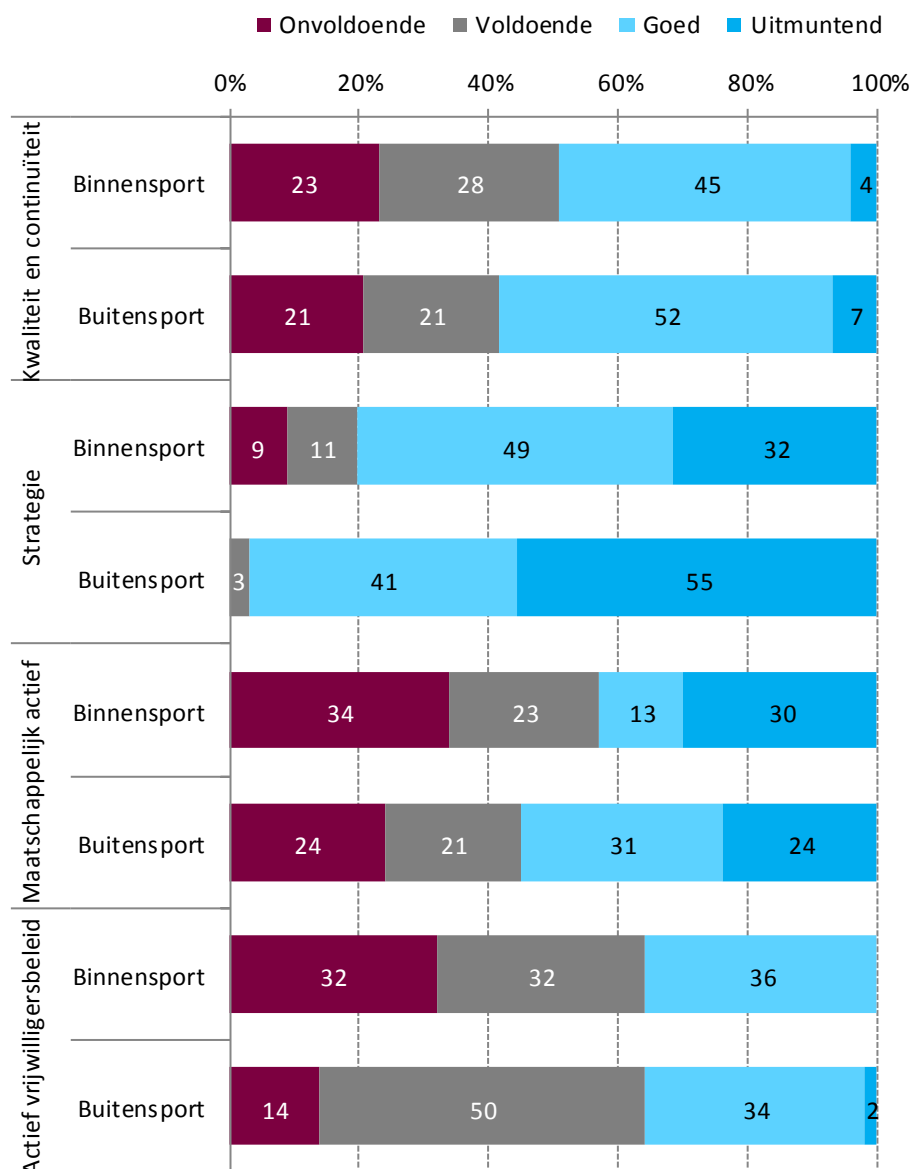
Tabel 8.2 Gemiddelde procentuele score op de vitaliteitsindex

	Totaal	Soort sport		Grootte vereniging		
	2012	Binnensport	Buitensport	Klein	Middel	Groot
	n=108	n=47	n=58	n=41	n=23	n=41
Totaal percentage	56	52	59	50	57	61

Ook verenigingen met een eigen accommodatie scoren gemiddeld hoger.

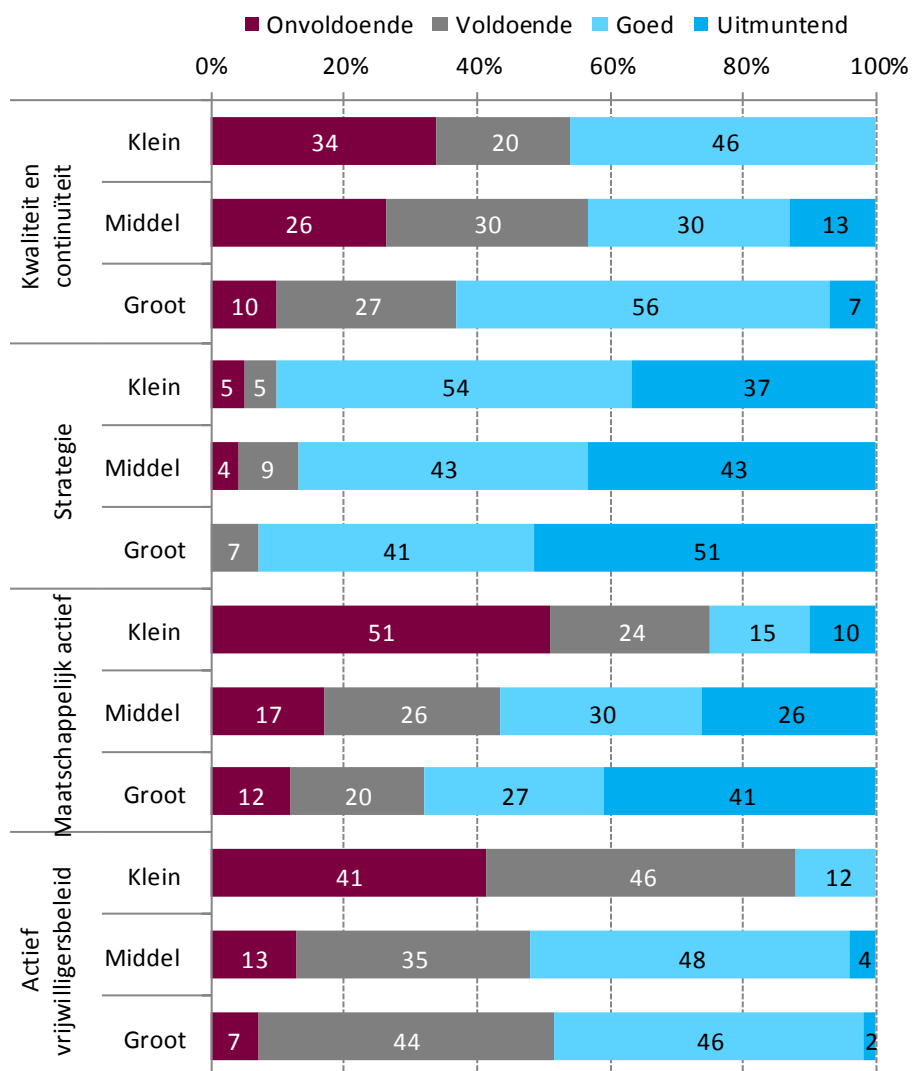
Het verschil tussen binnen- en buitensporten ligt met name op het aspect strategie. Daar scoren buitensporten beduidend vaker uitmuntend dan de binnensporten (figuur 8.2). Ook scoren buitensporten vaker goed op het criterium Maatschappelijk actief. Dit leidt niet tot een significant verschil in gemiddeld behaalde score op dit criterium ten opzichte van binnensporten. Zo scoren binnensporten vaker onvoldoende op Actief vrijwilligersbeleid ten opzichte van buitensporten. Ook dat leidt niet tot een significant verschil op de gemiddeld behaalde score op dat criterium.

Figuur 8.2 Verdeling scores op vitaliteitsaspecten naar binnen- en buitensport (percentage verenigingen)

(Middel)grote verenigingen scoren beter op de aspecten Maatschappelijk actief en Actief vrijwilligersbeleid dan de kleine verenigingen (figuur 8.3). Kleine verenigingen scoren op deze aspecten vaker onvoldoende dan de (middel)grote verenigingen. Ook op het aspect kwaliteit en continuïteit scoren de grote verenigingen wat beter dan de kleine verenigingen.

Figuur 8.3 Verdeling scores op vitaliteitsaspecten naar grootte van de vereniging (percentage verenigingen)

8.2 Vitaliteitsindex

De combinatie van de scores op de vier criteria bepaalt de plaats van een vereniging in een van de vier benoemde segmenten: (1) de basis sportvereniging, (2) de gezonde sportvereniging, (3) de vitale sportvereniging of (4) de vitaal maatschappelijk betrokken sportvereniging (figuur 8.4).

Figuur 8.4 Groeimodel vitale sportvereniging, score per segment

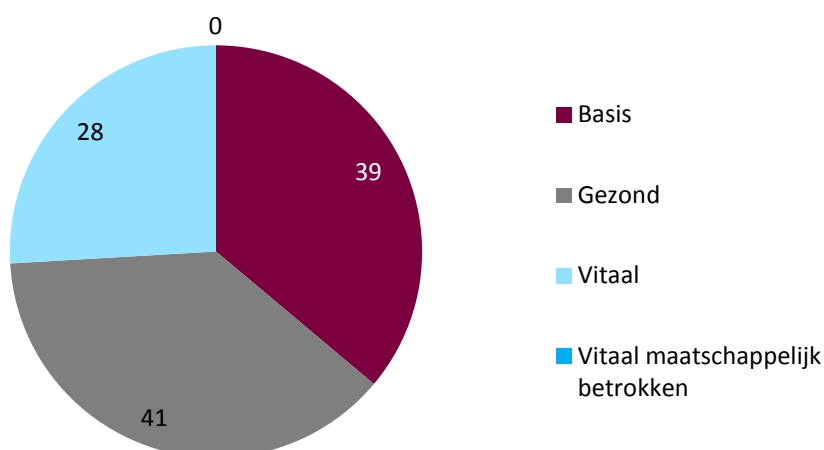
Groeimodel Vitale Sportvereniging – Sportbedrijf Arnhem		
De kwetsbare sportvereniging	Basis	
De gezonde sportvereniging 1. Kwaliteit & continuïteit 2. Strategie 3. Maatschappelijk actief 4. Actief vrijwilligersbeleid	1. Voldoende 2. Voldoende 3. Onvoldoende 4. Voldoende	
De vitale sportvereniging 1. Kwaliteit & continuïteit 2. Strategie 3. Maatschappelijk actief 4. Actief vrijwilligersbeleid	1. Voldoende 2. Goed 3. voldoende 4. Goed	
De vitale maatschappelijk betrokken sportvereniging 1. Kwaliteit & continuïteit 2. Strategie 3. Maatschappelijk actief 4. Actief vrijwilligersbeleid	1. Goed 2. Uitmuntend 3. Goed 4. Uitmuntend	

Een derde van de Arnhemse sportverenigingen behoort tot het segment Basis vereniging (figuur 8.5). De vele onvoldoendes van de verenigingen op verschillende criteria maken dit segment met kwetsbare verenigingen relatief groot. Alleen op het criterium maatschappelijk actief mag een onvoldoende gescoord worden om nog in een segment geplaatst te worden. Alle andere onvoldoendes leiden automatisch tot een indeling in het segment Basis.

Een derde van de verenigingen is aan te merken als een gezonde vereniging en een kwart van de verenigingen is Vitaal.

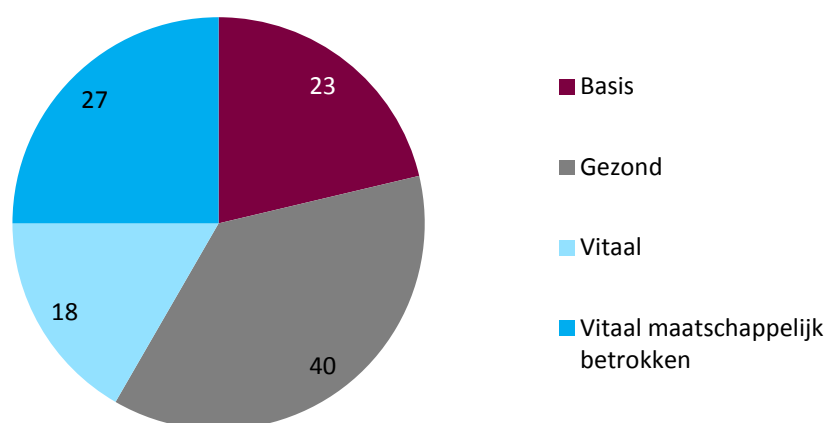
Het segment Vitaal maatschappelijk betrokken is momenteel nog niet gevuld. Slechts twee verenigingen scoren op het criterium Actief vrijwilligersbeleid uitmuntend en komen daarmee in aanmerking voor dat segment. Een lagere score op een of meer andere criteria maakt dat dit segment nog niet gevuld is.

Figuur 8.5 Indeling verenigingen naar vitaliteit, (absolute aantallen)

Verenigingen hebben ook zelf aangegeven welke omschrijving ze voor hen van toepassing vinden (figuur 8.6). Die beoordeling loopt nogal uiteen met de beoordeling vanuit de vitaliteitsindex. De meeste verenigingen vinden zichzelf gezond. De groep basisverenigingen is kleiner dan de groep die uit de vitaliteitsindex naar voren komt. Een kwart van de verenigingen vindt zichzelf vitaal maatschappelijk betrokken. Een groot verschil ten aanzien van de beoordeling op basis van de vitaliteitsindex.

Figuur 8.6 Indeling verenigingen naar eigen inschatting (absolute aantallen)

In het segment Basis zitten significant meer kleine verenigingen ten opzichte van de ander segmenten. In de segmenten Gezond en Vitaal zijn de grote verenigingen beter vertegenwoordigd dan in het segment Basis.

Tabel 8.3 Achtergrondkenmerken segmenten (percentage verenigingen)

	Totaal n=108	Basis n=39	Gezond n=41	Vitaal n=28
Binnensport	45	54	35	50
Buitensport	55	46	65	50
Klein	39	66	29	11
Middel	22	16	22	33
Groot	39	18	49	56

8.3 Groeimodel

De verenigingen scoren gemiddeld 56% van de te behalen scores (tabel 8.4). Het gemiddeld behaalde percentage stijgt per segment significant ten opzichte van het voorliggende segment.

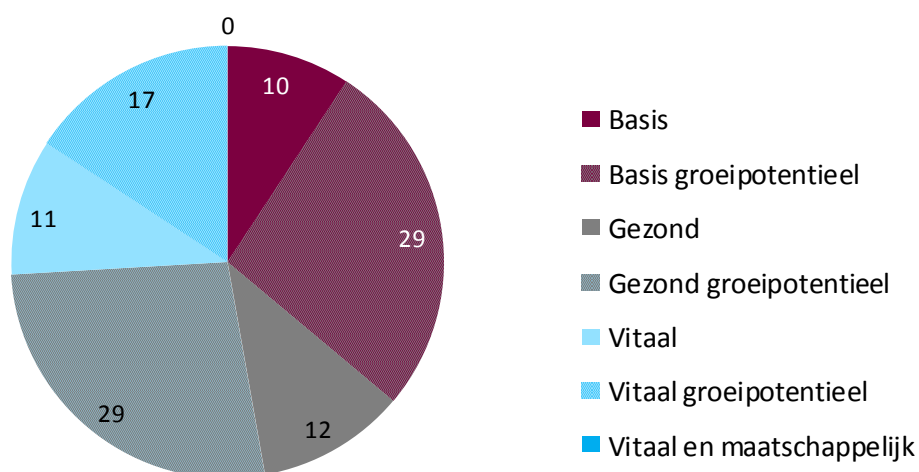
Gezien de hoogte van de maxima (67% of meer) die bij de segmenten gehaald worden mag verwacht worden dat er verenigingen zijn die mogelijk met geringe inspanning door kunnen groeien naar een ander segment.

Tabel 8.4 Overzicht scores per segment (gemiddelde procentuele score verenigingen)

	Totaal n=108	Basis n=39	Gezond n=41	Vitaal n=28
Gemiddelde	56	45	58	72
Maximum	78	67	76	78
Minimum	15	15	40	58

Binnen het segment Vitaal voldoen 17 van de 28 verenigingen aan drie van de vier gestelde criteria om ingedeeld te kunnen worden in het segment Vitaal maatschappelijk betrokken (figuur 8.7). Het enige criterium waar deze verenigingen niet de benodigde “uitmuntend” voor behalen is Actief vrijwilligersbeleid. Met inzet op dit criterium hebben deze verenigingen het nodige potentieel om door te groeien naar het segment Vitaal maatschappelijk betrokken. De helft van deze “vitale” verenigingen vindt overigens dat ze al tot dat segment behoren. Het doorgroeipotentieel is bepaald op basis van het aantal criteria waarop de verenigingen niet genoeg scoren om te behoren tot een volgend segment. De verenigingen waarbij één criterium de overstap naar een volgend segment belemmert zijn aangemerkt als vereniging met groeipotentieel op de vitaliteitsindex.

Figuur 8.7 Groeipotentieel segmenten vitaliteitsindex (aantal verenigingen)

In het segment Basis geldt ook dat als verenigingen aan vitaliteitscriterium Actief vrijwilligersbeleid gaan werken, een derde van die verenigingen door kan groeien naar het segment Gezond. Een andere groep verenigingen (ook ongeveer een derde) moet werk gaan maken van het aspect Kwaliteit en continuïteit om door te kunnen groeien naar een volgend segment. Een viertal verenigingen scoort op alle vier de vitaliteitscriteria een onvoldoende.

Ook in het segment Gezond is Actief vrijwilligersbeleid het criterium dat maakt dat verenigingen in dit segment zitten en niet in het segment Vitaal. Werk maken van dit criterium zorgt ervoor dat de helft van de verenigingen mogelijk door kan groeien naar het segment Vitaal. Daarnaast belemmeren bij enkele verenigingen de criteria Strategie en Maatschappelijk actief de doorgroei naar het segment Vitaal.

Op basis van het aantal criteria waaraan de verenigingen nog moet voldoen om door te kunnen groeien naar een volgend segment (figuur 8.5) mag geconcludeerd worden dat er behoorlijk wat groeipotentieel bij de verenigingen zit. Zeventig procent van de verenigingen heeft groeipotentie. Daarbij moet opgemerkt worden dat niet is gekeken naar de scores op items binnen de betreffende criteria. Hoewel er nog aan een criterium gewerkt moet worden blijft de vraag in hoeverre het haalbaar is voor verenigingen om de verschillende onderwerpen die binnen het ene criterium vallen te realiseren.

Het criterium dat het meeste groeipotentieel biedt is het criterium Actief vrijwilligersbeleid. In vrijwel alle segmenten is dit het criterium waarop verenigingen niet de juiste score halen om door te groeien. In het segment basis is het criterium Kwaliteit en continuïteit nog een belangrijk criterium om aandacht aan te besteden.

Bijlagen

Tabel B.1 Verdeling sportverenigingen in Arnhem

	2010		2012	
	N	Percentage	N	Percentage
Voetbal	10	14	12	11
Multi- of omnisport, namelijk	4	5	9	8
Tennis	3	4	8	7
Volleybal	5	7	6	6
Tafeltennis	2	3	5	5
Vecht- en verdedigingssport	6	8	5	5
Badminton	4	5	4	4
Duiksport	4	5	4	4
Handbal	2	3	4	4
Zwemmen	2	3	4	4
Schaken	2	3	3	3
Aangepaste sporten	4	5	2	2
Basketbal	2	3	2	2
Hockey	1	1	2	2
Jeu de boules/ Petanque	2	3	2	2
Korfbal	3	4	2	2
Atletiek	1	1	1	1
Biljart	0	0	2	1
Base-/softball	1	1	1	1
Boksen	1	1	1	1
(hand)Boogschieten	0	0	1	1
Bowlen	1	1	1	1
Dammen	0	0	1	1
Dans	0	0	1	1
Fietsen/Wielrennen	0	0	1	1
Gymnastiek/ Turnen	1	1	1	1
Hardlopen/trimmen	0	0	1	1
Judo	1	1	1	1
Kanosport	0	0	1	1
Roeien	1	1	1	1
Rugby	1	1	1	1
Schermen	0	0	1	1
Schietsport	0	0	1	1
Taekwondo	0	0	1	1
Triathlon	1	1	1	1
Turnen	1	1	1	1
Ultimate Frisbee	0	0	1	1
Vliegsport	0	0	1	1
Waterpolo	0	0	1	1
Klootschieten	1	1	0	0
Motorsport	1	1	0	0
Skiën/ Snowboarden	1	1	0	0
Zeilen	1	1	0	0
Anders, namelijk	4	5	10	9
Totaal	74	100	108	100

Tabel B.2 Verdeling type sportverenigingen Arnhem

	2010		2012	
	n	Percentage	n	Percentage
Team	27	36	35	32
Semi-individueel	23	31	35	32
Individueel	17	23	26	24
Missing (multi-sport en overig)	7	9	12	11
Totaal	74	100	108	100

Tabel B.3 Verdeling soort sportverenigingen Arnhem

	2010		2012	
	n	Percentage	n	Percentage
Binnensport	30	41	41	38
Buitensport	30	41	40	37
Beiden	5	7	7	7
Totaal	65	88	88	82
Missing	9	12	20	19
Totaal	74	100	108	100

Tabel B.4 Verdeling accommodatiebezit sportverenigingen Arnhem

	2010		2012	
	n	Percentage	n	Percentage
Sportaccommodatie en kantine	31	42	51	47
Sportaccommodatie	6	8	7	7
Kantine	11	15	11	10
Geen van beiden	26	35	39	36
Totaal	74	100	108	100

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl